

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15c.

PIRMADIENIS, MONDAY — BIRŽELIS — JUNE 9, 1975

Nr. 133

L. K. B. Kronika Nr. 15

Išjuokiamų mokinių skausmas

"Eidamos į bažnyčią, teršiate mokyklos garbę", priekaištauja direktorė

"Nedriškite valgyti kūčių. Kas valgys plotkele, tam sumažinsime elgesio pažymį"

10

TARYBINĖJE MOKYKLOJE

Krakės

Religijų reikalų tarybos įgaliojimai

kun. Juozo Vaicekausko,
gyv. Pajieslio kaime,
Kėdainių raj.

Pareiškimai

Tikintieji labai sunerimę. Kai kurie tėvai ketina neleisti savo vaikų į Krakių vidurinę mokyklą. Tiek iš Krakių, tiek iš Pajieslio parapijos žmonės klausia, kur jiems kreiptis, kad jų vaikai nebūtų bauginami, persekiojami ir diskriminuojami.

1975.1.28

Kun. J. Vaicekauskas

Varėna.

II-je Varėnos vidurinėje mokykloje dirbanti mokytoja Janina Kauskienė prieš 1974 Kalėdas taip kalbėjo mokiniams: "Nedriškite valgyti kūčių. Mes sužinosime. Kas drįs valgyti plotkele, tam sumažinsime elgesio pažymį".

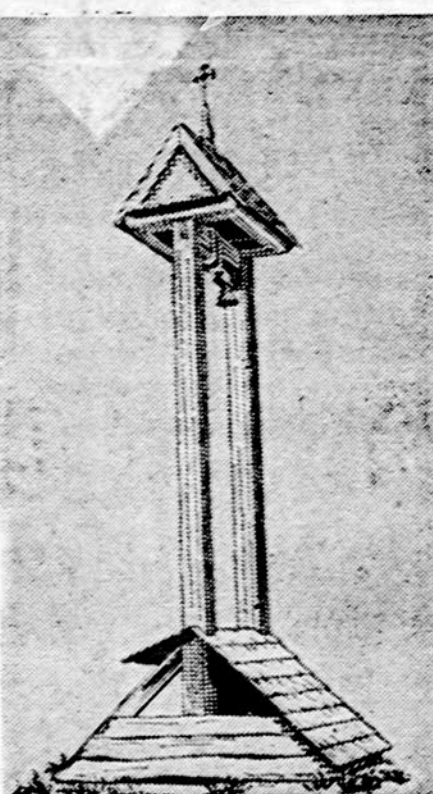
Mokytoja Jotautienė tėvų susirinkime kalbėjo: "Nedriškite švesti su vaikais kūčių... Iš to jiems jokios naudos, nes jie vistiek nieko nesupranta".

Varėniškiai klausia: argi nusikaltimas laikyti religinių tradicijų, kai Konstitucija užtikrina sąžinės laisvę?

Kėdainių raj. Krakių vidurinėje mokykloje yra persekiojami ir diskriminuojami vaikai, kurie lanko Pajieslio bažnyčią. Tikintys vaikai visai išjuokiami, bauginami; jiems net grasinama, kad bus pašalinti iš mokyklos. Neseniai moksleivės: Palmira Rybelytė, Zita Šilkaitytė, Albina Miniotaitė ir kitos už bažnyčios lankymą buvo nubautos — į pažymių knygutę įrašyta, kad jų elgesys nepatenkinamas. Moksleivėi Lionei Burdaitei pareiškėtas griežtas įspėjimas. Kaip yra įbauginami tikintys vaikai Krakių mokykloje kalba kad ir toks faktas. Nors Krakių miestelyje yra bažnyčia, vaikai dėl persekiojimų į ją negali nueiti. Aštuonis kilometrų jie ateina pėsčiomis į Pajieslio bažnyčią, kad galėtų atlikti išpažintį. Patys vaikai verkdami pasakoja man, kaip jie yra išjuokiami ir persekiojami dėl savo religinių įsitikinimų.

Krakių mokyklos direktorė priekaištavo mergaitėms, kad jos, eidamos į bažnyčią, teršia mokyklos garbę. Praėjusiais metais du buvę Krakių mokyklos moksleiviai plėšikavo, apiplošė ir Pajieslio bažnyčią. Jie tikrai suteršė mokyklos garbę. Galima suprasti dorą, sąžiningą mergaitę ir jų tėvų skausmą, kai jos palyginamos su vagimis ir plėšikais.

Nejaugi Krakių vidurinės mokyklos pedagogai tokiais grubiais ir nežmoniškais priemonėmis savo ateistiniame darbe tikisi sulaukti gerų rezultatų?

Senoji Varėnos kapų varpinė
(Iš Br. Kvickio archyvo)

Druskininkai

"Saulutės" sanatorijoje, kur poilsiauja ir mokosi vaikai, 1974 rugsėjo mėnesį partinės organizacijos sekretorė K. Mockuvienė kreipėsi į mokytojus, reikalaujama įteikti raštelius, kuriuose kiekvienas parašytų, kokia yra jo pozicija religijos atžvilgiu (tikintis ar netikintis) ir savo pasiskaidymą patvirtintu parašu. Šito, esą, reikalaujanti rajono valdžia. Mokytojas N. parašė: "Kol mokslo nesukūrė gyvos lėstelės, tol tebebus tikintis". Po kiek laiko K. Mockuvienė, sutikusi šio raštelio autorių, priekaištavo, kad reiktų kitaip pasakyti, nes mokytojų kolektyvui esą nepatogu, kad jame esama tikinčių mokytojų. Mokytojas paaiškino, kad jam, kaip pagyvenusiam žmogui, veidmainiauti netinka, o, be to, meluoti dar neišmokęs. Dėl viso ko jis galįs pakeisti raštelį. Naujame raštelyje mokytojas įrašė poeto Putino žodžius: "Tikėti prietaringa, be Dievo tuščia ir nyku".

Kolektyvo susirinkime vyr. gydytojo pavaduotoja Glemžienė apgailestavo, kad darbuotojų tarpe dar esama "nesusipratusių" žmonių, kurie nedrįsta prabilti savo pačių lūpomis...

Kaip suderinti partinės organizacijos sekretorės elgesį su Lenino valia, kuris kategoriškai reikalavo, kad jokiose anketose, jokiuose dokumentuose nebūtų atžymima "tikintis" arba "netikintis"?

Šiauliai

1974 gruodžio 26 Šiaulių J. Janonio vidurinėje mokykloje tėvų susirinkime mokytoja Sleiniene kalbėjo:

— Kam jūs, tėvai, verčiate savo vaikus tikėti. Paklausiau vaikų, ar moka persižegnoti, ir beveik visi pakėlė rankas...

Druskininkai. Sana torija "Vilnius"

Lietuviai sovietų koncentracijos stovyklose

Rusų "Bėgamųjų Ivykių Kronika" skelbia kalinių sąrašus

Rusiškosios "Bėgamųjų Ivykių Kronikos" 33 numeris, neseniai pasirodęs, veikia visas skaitas, kaip kurių sovietų koncentracijos stovyklų aprašymai ir duoda skaičių jose esančių politinių ir dėl religinių įsitikinimų kalinių. Stovyklų šiaurinėje pusėje vadinamos "Pataisos darbo kolonijomis". Ir sunkiausiose sąlygose ten uždarytieji bando kovoti už elementariausias teises. Ilgos "Kronikos" 68 puslapių istorijos neįmanoma čia atpažinti išties, todėl duodame tik būdingas tų stovyklų padėties ištraukas ir sąrašus ten esančių uždarytųjų, tarp kurių nemažas skaičius ir lietuvių.

Bado streikas

Mordovijos stovykloje praėjusių metų spalio 30 buvo paskelbta "Politinio kalinio diena". Toji diena atšvėsta 24 ir 48 valandų bado streiku, reikalaujant:

- a) pripažinti kaliniams politinio kalinio statusą (traktuojami kaip kriminalistai, ir karais net blogiau);
- b) atskirti politinius kalinius nuo kriminalistų;
- c) panaikinti priverstinį darbą ir prievartos darbų normas;
- d) panaikinti korespondencijos varžymus, ypač su užsieniu;
- e) panaikinti siuntinių — dovanų gavimo varžymus;
- f) teikti medicinos pagalbą sergantiems ir, jei reikalinga, parrūpinti gydytojų specialistų;

Visai kaip filme

Jackson, Mich. — Visai kaip viename filme: iš kalėjimo pabėgo kalinys Dale Rembling helikopteriu. Helikopterį pasigavo vienas kalinio draugas, peiliu ginkluotas privertė lakūną nusikristi į kalėjimo kiemą, nusiėmė ir vėl pakilti. Sumišimo metu kalėjimo prižiūrėtojai nesusigaudė kas daryti. Kitą dieną kalinys buvo apžadintas ir pagautas 15 mylių nuo kalėjimo.

Bankokas. — Tajo spaudoje žiniomis, Burmoje susijungę penkios nekomunistinės partizanų grupės ir stengiasi nuversti prezidentą Ne Win. Su jais nieko bendro neturi, bet siekdami kitų tikslų, kovoja ir komunistiniai partizanai, remiami iš Kinijos.

Kai Britanija ruošė plebiscitą, vieną agitavo už Bendrąją rinką, kiti prieš ją.

Britanija — neatskiriama Europos dalis

Londonas. — Plebiscitas parodė, kad britai nori pasilikti Bendrąją rinką, taip kaip rodė visuomenės opinijos tyrinėjimo duomenys. Už pasilikimą Rinkoj balsavo 67,2 procentai. Iš viso balsavo 65 procentai gyventojų, arba 10 proc. mažiau nei paprastai balsuoja kituose rinkimuose.

Siaurės Airija taip pat pritarė 52 procentu. Skotai nacionalistai agitavo prieš, bet gyventojai santykiu 3:2 pasakė "už". Tik viena Shetland sala šiaurėje 3,631 prieš 2,815 pasakė "ne". Tokiu būdu didieji debatai pasibaigė, ir Britanija pasilieka Vakarų Europos neatskiriama dalimi.

Brazilijoje mirė prel. A. Arminas

SAO PAULO. — Birželio 6 d. Sao Paulo mieste mirė poetas prel. Aleksandras Arminas — Venancijus Ališas. Velionis buvo gimęs 1908 m. gruodžio 2 d. Ožkabalių km., Vilkaviškio apskr. Mokėsi Vilkaviškio gimnazijoje ir kunigų seminarijoje. Kunigu įšventintas 1931 m. birželio 21 d. Neilgai dirbęs Lietuvoje, išvyko į Braziliją darbuotis lietuvių emigrantų sielovadoje. 1933 — 1942 buvo Sao Paulo miesto lietuvių klebonas, vėliau Šv. Pranciškaus seserų vienuolyno kapelionas ir klebonas brazilų parapijose. Ilgiausiai kle-

bonu dirbo Maua vietovėje, Santo Andre vyskupijoje, netoli Sao Paulo. Čia jis yra suorganizavęs parapiją, pastatęs naują bažnyčią, klebonija ir jaunimo namus.

Prel. A. Arminas kurį laiką redagavo laikraštį "Šviesa", bendradarbiavo lietuvių spaudoje. Venancijaus Ališo slapyvardžiu rašė eilėraščius, kuriuos yra spausdinę "Zidiny", "Dienovidy", "Drauge", "Studentų Žody". Atskirais rinkiniais yra išleides Sao Bento varpai, Pietų Kryžius (1948) ir Cascada Cristalina (1953). Sveicarijoje, Lugano mieste, gyvena jo jaunesnis brolis kun. Albinas Arminas.

New York. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje Amerika, Britanija ir Prancūzija vetavo siūlymą Pietų Afrikai sulaukyti bet kokių ginklų pardavimą. Dar du ST nariai nuo balsavimo susilaikė.

KALENDORIUS

Birželio 9: Šv. Efermas, Šv. Pelagija, Gintas, Virilė.
Birželio 10: Šv. Gerulijus, Šv. Maksima, Vai nius, Vingailė.
Saulė teka 5:16, leidžias 8:23.

ORAS

Didėjantis debesuotumas, kiek šilčiau, apie 75 laipsniai.

VESTA MASKVOS — PARYŽIAUS SANTYKIAI

Maskva. — "The Christian Science Monitor" pateikė analizę sovietų ir prancūzų santykių. Specialus korespondentas Dev Burarka sako, kad jų santykiuose atsiranda nauji šalti vėjai, svarbiausia dėl prezidento Valery Giscard d'Estaing užsienio politikos. Dar taip neseniai Maskvai santykiai su Prancūzija buvo svarbiausi po santykių su Amerika. Jie to tikėdamiesi net rėmė Giscard kandidatūrą ir prezidentus, ne socialistų — komunistų kandidatą Francois Mitterrand.

Matomieji nepasitenkinimo ženklai: sovietai atvirai kritikavo prezidento nutarimą daugiau neminėti II pasaulinio karo pabaigos Europoje. Kritikuoja, kad Giscard palieka nuosaičiai de Gaulle neutralią užsienio politiką ir links ta į Vakarų, pvz. nepatiko Giscard dalyvavimas NATO vadų garbei Belgijos karaliaus suruoštam bankete.

Kitas, dar svarbesnis akibrokštas buvo prancūzų nuosirdus priėmimas Kinijos vicepremjero Teng Hsiao-ping. Buvo priimtas ir vainikuojamas pagal visus protokolus reikalavimus. Sovietams nepriimtinas ir prancūzų atsiliepimas apie didžiulias valstybes, toks pat, kaip ir Kinijos faktiškasis valdovas neslėpė ir kreipdamasis į Prancūziją kvietė Europos bendrą frontą jungtis prieš Sovietų Sąjungą. Rusams buvo per daug, tai jau tikras įžeidimas. Nežiūrint pakartotino sovietų raginimo greičiau užbaigti su Europos Saugumo konferencija, prancūzai nerodo jokio noro skubėti, nėra ja suinteresuoti, nemato naudos.

Iš šaltų prancūzų — sovietų santykių daugiausia naudos turės Vakarų Vokietija. Iki šiol sovietai tarp jų abiejų sugebėdavo išlaikyti balansą — net joms to nepastebint. Dabar balansas gali būti sugriautas.

Portugalijos socialistai laikraštį atgauna

Lisabona. — Portugalijos kairinė junta nedrįsta per daug erzinti socialistų. Socialistų partija jūntai buvo davusi ultimatumą, ir kairininkai priėmė, sutiko komunistų užgrobtą "Respublica" laikraštį grąžinti.

Buenos Aires. — Argentinos prezidentė Estela Peronienė pasirašė atlyginimų pakėlimus 65 procentus. Kainos kyla, metinė krašto infliacija siekia 80 procentų, o kitais metais pranašaujama ir iki triženkliai skaičiaus, tai būtina kelti ir atlyginimus.

NEW YORK. — Kitą savaitę Jungtinių Tautų gen. sekretorius Kurt Waldheimas lankys Ispaniją, Alžiriją, Maroką ir Mauritaniją, bandydamas rasti formulę išpaunį valdomos Sacharos klausimui sutvarkyti. Ispanija, spaudžiama arabų, nuo šios kolonijos atsisako, ir visi kaimynai nori ją sau pasiglemžti.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

DVIGUBA ŠVENTĖ — PAGERBIMAS VETERANŲ IR KNYGOS SUTIKTUVĖS

Los Angeles lietuvių veikla yra tiek gyva, kad atskirais laikotarpiais nebeįsitenkama su laiku, nemorint vieni kitiems konkuravimą, ruošiant parengimus. Tad kartais ruošiami sujungtiniai. Toks dvigubas minėjimas buvo surengtas tautiniuose namuose gegužės 25 d. Viena, tai buvo pagerbimas lietuvių karių veteranų, Los Angeles Ramovės skryiaus narių, kuriems šiemet sueina 75, 80, 85 metai amžiaus. Antras — buvo pristatymas Andriaus Mirono naujai išleisto romano "Miršta tik žmonės". Šių abiejų atvejų sujungimas derinasi, nes knygos autorius yra taip pat ramovėnas, judrus visuomenininkas, nors pagal amžių dar negali įsiriškti į aukščiausią minėtą kategoriją. Visą parengimą organizavo ramovėnai, šaukiami ir būrinčiai.

Iškilmės vyko tautinių namų salėje. Jas pradėjo L.K.V. s-gos Los Angeles sk. pirm. pulk. Tomas Sereika. Paaiškinęs šios šventės tikslą kartu skundėsi, kad ramovėnų eilės vis retėja. Ir šiuo kartu iš kvietusių 3 negalėjo atėti dėl nesveikatos, būtent, pulk. J. Antrius, kapt. B. Jonynas ir kapt. K. V. Žemelis. Minėjimui pravedė pakvietė St. Palu. Jis papasakojo už garbės stalo sėdinčiųjų pagerbių biografijas. Vyriausias amžiumi buvo pulk. lt. K. Pažemėnas, gimęs 1890 m. kovo 4 d., biržietis, neprik. kovų dalyvis, teisininkas, gražiai besireiškiantis Los Angeles lietuvių veikloje. Pulk. lt. Pr. Basilius, dūkas, neprik. kovų dalyvis, vėliau apskrities komendantas. Dr. Vl. Juodeika, Lietuvos karo mokyklos I laidos absolventas, dalyvėjęs kovose su lenkais, vėliau kairių tvarkytojas, Lietuvos ir Amerikos universitetų profesorius, Juozas Kazakevičius, I pas. karo dalyvis, vėliau partizanų, po to stambus pramonininkas. Solenizantus sveikino: būrinčių vardu jų pirm. Pažerėnė, šaulių kuopos pirm. K. Karuža, Altos Los Angeles sk. pirm. V. Čekanauskas, žurnalistas — J. Kupronis, tautinių namų — J. Petronis.

Antrąją šventės dalį sudarė A. Mirono romano "Miršta tik žmonės" sutiktuvės. Jį atliko laureatas rašytojas Jurgis Gliuoda. A. Mironas kaip rašytojas lietuvių literatūroje nėra naujokas. Kai kurie jo veikalai jau buvo išleisti neprik. Lietuvos laikais, kiti čia, JAV. Eilė iš jų buvo premijuoti. Taip pat yra išleisti keletą vertimų. Dabar jis vėl ruošia išleisti novelių rinkinį "Santaka". Po savo veikalais pasirašo "Andrius Norimas", o skaitant atbulai gaunasi Mironas. Pristatomame veikal "Miršta tik žmonės" yra keliama idealistiniai patriotinė mintis, iškeliamas nemarumas žmonių veiksmuose. Grupę aktorų — O. Mironienė, E. ir V. Dovydaitė ir Vl. Gilytė paskaitė veikalą ištraukę, o solistai J. Čekanauskienė, akompanuojant pianiste R. Apeikyte, padainavo tris dainas. Autorius padėjo padėti slėms knyga išleisti lėšų telkimo komisijai, mecenatams ir rėmėjams. Jų sąrašas įdėtas knygoje. Veikalas yra 328 psl. Viršelis pieštas M. Zymantaitės. Išleido L. K. V. S-gos Ramovė Los Angeles skyrius, 4422 Oakwood Ave. Los Angeles, Calif. 90004. Čia knyga ir gaunama. Kaina 6 dol.

Gražiai praėjusios abejos iškilmės, sutrauktos apie šimtą dalyvių, baigtos šampanu ir užkandžiais.

SANTA MONIKOS AMERIKOS LIETUVIŲ KLUBO NAUJA VALDYBA

Klubo pirm. A. Markevičius atidėrė metinį klubo narių susirinkimą, kuris įvyko 1975 m. balandžio 25 d., pakviesdamas

pirmininkauti A. Devenienę, sekretoriauti E. Gedgaudienę. Jis padėjo buv. valdybai už darnų darbą, kurio pasėkoje buvo padaryti keli didesni parengimai.

A. Šimkus perskaitė revizijos komisijos protokolą, kuris susirinkimo buvo patvirtintas.

I naują klubo valdybą buvo išrinkti sekantieji klubo nariai, kurie pasiskirstė pareigomis: A. Markevičius — pirm., K.E. Gedgaudienė — vicepirm., L. Grauzinienė — vicepirm., M. Vaičiūnė — valdybos sekr., K. Černiauskas — protokolų sekr.,

Anita Pakalniškytė, Menotti operos "Medium" Monikos rolėje. Ji koncertuos Lietuvių dienoje, Los Angeles.

V. Plukas — izd., S. Kvečas — valdybos narys, A. Devenienė — valdybos garbės narė. Kandidatai į valdybą: M. Alminas ir S. Pautienienė. Į revizijos komisiją išrinkti: E. Balceris, J. Andrius ir E. Jarašūnas, kandidatai — A. Šimkus.

I nominacinę komisiją — prof. K. Alminas, H. Balcerienė, A. Mikolajūnas, P. Aras ir A. Maskoliūnas.

Pastebėtina, kad į naują valdybą yra perrinkti visi pereinusių metų valdybos nariai ir tuo išreikštas klubo narių visišką pa-

Modeliuotojos Los Angeles, Calif., suruoštojų madų parodų. Iš k. į d.: I. Bužėnaitė, K. Rinkevičiūtė, R. Zelenytė ir sitikėjimas.

Klubas pereinantis metais iš parengimų gauto pelno paskyrė: Los Angeles jaunųjų ansambliui \$25, A. Mirono-Norimo naujos knygos išleidimui (Miršta tik žmonės) \$10, Altos kongresui \$100, Altai Vasario 16 d. proga — \$100, Balfui — \$30 ir Specialiam tautos fondui — \$100.

Susirinkime dalyvavo labai gausus skaičius klubo narių ir dar daugiau padidėjo naujai įstojusiais. Klubas pirm. A. Markevičius ir A. Devenienė paraginę visus asmeniškai rašyti laiškus ir telegramas Lietuvos okupacijos nepripažinimo reikalui. Todėl ir susirinkimas nutarė pavesti valdybai parašyti rezoliucijas valstybės prezidentui G. Fordui, kai kuriems senatoriams bei kongreso nariams.

Šis klubo narių subuvimas praėjo labai sklandžiai ir jaukioje nuotaikoje. Buvo daug diskusijų, iškilo naujų sumanymų, užsitęsė net iki 10 val. v. (eg)

Worcester, Mass.

AUSROS VARTŲ 50 METŲ JUBILIEJUS

Sekmadienį, geg. 25 d., Worcesterio Ausros Vartų parapijos 50 metų aukstinio jubiliejaus sukaktis įvyko su iškilmingomis padėkos mišiomis. Koncelebrantai buvo vysk. Bernard J. Flanagan, kun. Alfonsas A. Volungis, parapijos klebonas; kun. Jonas J. Bakanas, pirmas Worcesterio gimies lietuvis kunigas; kun. Albinas J. Yankauskas, asistentas klebonas St. Stephens Church; kun. Antanas Micūnas, šv. Kazimiero parapijos, klebonas kun. Daniel Doyle, kun. Daniel Foley abu kapelionai šv. Vincento ligoninės; kun. Donaldas Petraitis, vedėjas Marianopolio Akademijos, Thompson, Conn. ir kun. Valentinas Atkočius. Iš Marianopolio buvo brolis Juozas Landis.

Kun. Bakanas sakė pamokslą lietuvių kalba, vėliau baigiant mišias klabėjo vysk. Flanagan. Ausros Vartų choras, vadovaujamas Vinco Burdolio, sugiedojo himnus. Studentė Mary Svicklas vargoninkavo. Po mišių, šventoriuje buvo proga visiems trumpai pasikalbėti su vyskupu.

Maironio Parke, Shrewsbury, įvyko jubiliejinis pokylis. Dalyvavo daug svečių iš Ausros Vartų parapijos, bei iš šv. Kazimiero parapijos, iš Bostono, Brocktono, Cambridge ir iš Connecticut valstijos. Jonas Bunevith, Ausros Vartų parapijos, jaunulis, palinksmo visus pagrodamas vargonais.

Kun. Yankauskas sukalbėjo įvokaciją. Prie garbės stalo buvo kun. Bakanas, kun. Yankauskas; kun. Justinas Steponaitis, šv. Pranciškaus par. Athol, klebonas, buvęs asistentas Ausros Vartų par., kun. Vincentas Puidokas, šv. Kazimiero par. Westfield, klebonas vikaravo nuo 1932 iki 1934 Ausros Vartų par., Jonas Adamaitis, Irena Adamaitienė, kun. Volungis, vysk. Flanagan, Edvardas Tamulevičius,

Irena Tamulevičienė, Juozas Glavickas, Stanley (Vaškelevičius) Wackell, Antonia M. Wackell ir kun. Micūnas. I. Adamaitienė pakvietė E. Tamulevičių vesti programą.

Stanley Wackell, yra žymus veikėjas, pirmas lietuvis išrinktas miesto taryboje, baigęs Holy Cross College, Boston University School of Law advokato laipsnį, vienas pirmųjų Ausros Vartų parapijos steigėjų, kalbėjo anglų kalba apie bažnyčios pradžią. Jis paminėjo pirmųjų ateivių sunkumus, pasiūlydamą ir atsidavimą įsteigti naują parapiją nuo 1912 iki 1925 m. Vyskupa, Thomas D. Beaven ir, vėliau, Thomas M. O'Leary prieštaravo dėl naujos bažnyčios. Galutinai, steigėjai kreipėsi į šv. Tėvą, Romoje, dėl leidimo įsteigti naują bažnyčią.

Susilaukė šv. Tėvo atsakymo, pritarant įsteigimui naujos bažnyčios. Po to, Vyskupas O'Leary pasikvietė J. Glavicką ir S. Wackell atvykti į Springfield, lieros 22, 1922. Gegužės 16, 1925 metais raštu steigia naują parapiją Worcesterioje. Kun. Julius Čaplikas atkviestas iš Providence, R.I. buvo pirmas parapijos klebonas pradėjęs savo pareigas gegužės 19 d. 1925. Pirmos mišios atlaikytos Sacred Heart Church salėje, Sheridan gatvėje, 1925 m. gegužės 24 d. Joms vargonavo kalbėtojas. Dabartinė bažnyčia pradėta statyti 1925 m. spalio 20 d., ir baigta 1926 m. spalio 24 d. Kun. Čaplikas, nuvykęs pas vyskupą O'Leary tartis klebonijos statymo reikalais, susirgo ir mirė šv. Vincento ligoninėje 1929 m. vasario 7 d., išklebonavęs nepilnai keturis metus. Kun. Čaplikas mirė būdamas tik 40 metų amžiaus.

Juozas Glavickas, organizatorius ir pirmininkas tos mažos pirmų steigėjų grupelės, kalbėjo lietuvių kalba apie bažnyčios pradžią. J. Glavickas, buvęs L.D.S. darbininko 108 kps. pirmininkas, žymus veikėjas įvairiose organizacijose, dabar susilaukęs dau-

giau 90 metų amžiaus, sužavėjo klausytojus savo kalba ir visi klausytojai sustoję pabėrė kalbėtoją.

Vyskupas Flanagan savo kalboje stebėjosi pirmųjų ateivių drąsumu ir ryžtu. Vyskupas pabrėžė, kad steigėjų atsidavimas buvo ne vien tik išlaikyti savo kalbą ir kultūrą, bet svarbiausiai susilaukė dvasinio patarnavimo.

Elena Vasyliūnienė, Cambridge, pakvietė George Lisauską, Lawrence, Mass., dainuoti. Solistas gražiu balsu, jausmingai padainavo lietuviškų dainų ir vieną anglišką. Akompanavo Vytenis Vasyliūnas.

Kun. Volungis išreiškė padėką visiems kurie dirbo, ruošė parapijos sukaktį ir visiems atvykusiems. Baigiant programą palaimino kun. Steponaitis.

Prel. Konstantinas A. Vasytis, šios parapijos antras klebonas, išklebonavęs 40 metų Ausros Vartų par., nors sergas, atvyko iš Matulio namu, Putnam, Conn., bet tik trumpai tegalėjo pasisvečiuoti. Buvo svečių šilaitis sutiktas.

Jubiliejaus rengimo komisiją sudarė E. Tamulevičius, I. Adamaitienė, I. Adamaitė, Dorothy March, Dorothy Glaster, I. Tamulevičienė, M. Donahue, A. Wackell Jonas Stradan, Jonas Pejoe. Jubiliejaus knyga — bažnyčios istorija (lietuvių ir anglų kalba) ir biografijas parašė ir suvarkė Antonia M. Wackell.

Dzūkijos Anukė

TRAGISKŲJŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Birželio 15 d., sekmadienį, Worcesterio LB apylinkės valdyba rengia tragiskųjų birželio įvykių minėjimą. 10 val. rytą šv. Mišios šv. Kazimiero parapijoje. Visos organizacijos dalyvauja su vėliavomis, todėl visi organizacijų nariai renkami į parapijos salę 9:30 val. ryto. 3 val. p. m. Maironio Parke prof. Čepėnas skaitys paskaitą, o po jos — trumpa meninė dalis.

Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba kviečia visus mūsų ir aplinkinių kolonijų lietuvių dalyvauti minėjime ir prisiminti brolius, seses lietuvius, kurių deportacija į Sibiro taigas nesibaigia ir šiandien. J. M.

MŪSŲ KOLONIJOSE

AUSROS VARTŲ 50 METŲ JUBILIEJUS

Sekmadienį, geg. 25 d., Worcesterio Ausros Vartų parapijos 50 metų aukstinio jubiliejaus sukaktis įvyko su iškilmingomis padėkos mišiomis. Koncelebrantai buvo vysk. Bernard J. Flanagan, kun. Alfonsas A. Volungis, parapijos klebonas; kun. Jonas J. Bakanas, pirmas Worcesterio gimies lietuvis kunigas; kun. Albinas J. Yankauskas, asistentas klebonas St. Stephens Church; kun. Antanas Micūnas, šv. Kazimiero parapijos, klebonas kun. Daniel Doyle, kun. Daniel Foley abu kapelionai šv. Vincento ligoninės; kun. Donaldas Petraitis, vedėjas Marianopolio Akademijos, Thompson, Conn. ir kun. Valentinas Atkočius. Iš Marianopolio buvo brolis Juozas Landis.

Kun. Bakanas sakė pamokslą lietuvių kalba, vėliau baigiant mišias klabėjo vysk. Flanagan. Ausros Vartų choras, vadovaujamas Vinco Burdolio, sugiedojo himnus. Studentė Mary Svicklas vargoninkavo. Po mišių, šventoriuje buvo proga visiems trumpai pasikalbėti su vyskupu.

Maironio Parke, Shrewsbury, įvyko jubiliejinis pokylis. Dalyvavo daug svečių iš Ausros Vartų parapijos, bei iš šv. Kazimiero parapijos, iš Bostono, Brocktono, Cambridge ir iš Connecticut valstijos. Jonas Bunevith, Ausros Vartų parapijos, jaunulis, palinksmo visus pagrodamas vargonais.

Kun. Yankauskas sukalbėjo įvokaciją. Prie garbės stalo buvo kun. Bakanas, kun. Yankauskas; kun. Justinas Steponaitis, šv. Pranciškaus par. Athol, klebonas, buvęs asistentas Ausros Vartų par., kun. Vincentas Puidokas, šv. Kazimiero par. Westfield, klebonas vikaravo nuo 1932 iki 1934 Ausros Vartų par., Jonas Adamaitis, Irena Adamaitienė, kun. Volungis, vysk. Flanagan, Edvardas Tamulevičius,

Irena Tamulevičienė, Juozas Glavickas, Stanley (Vaškelevičius) Wackell, Antonia M. Wackell ir kun. Micūnas. I. Adamaitienė pakvietė E. Tamulevičių vesti programą.

Stanley Wackell, yra žymus veikėjas, pirmas lietuvis išrinktas miesto taryboje, baigęs Holy Cross College, Boston University School of Law advokato laipsnį, vienas pirmųjų Ausros Vartų parapijos steigėjų, kalbėjo anglų kalba apie bažnyčios pradžią. Jis paminėjo pirmųjų ateivių sunkumus, pasiūlydamą ir atsidavimą įsteigti naują parapiją nuo 1912 iki 1925 m. Vyskupa, Thomas D. Beaven ir, vėliau, Thomas M. O'Leary prieštaravo dėl naujos bažnyčios. Galutinai, steigėjai kreipėsi į šv. Tėvą, Romoje, dėl leidimo įsteigti naują bažnyčią.

Susilaukė šv. Tėvo atsakymo, pritarant įsteigimui naujos bažnyčios. Po to, Vyskupas O'Leary pasikvietė J. Glavicką ir S. Wackell atvykti į Springfield, lieros 22, 1922. Gegužės 16, 1925 metais raštu steigia naują parapiją Worcesterioje. Kun. Julius Čaplikas atkviestas iš Providence, R.I. buvo pirmas parapijos klebonas pradėjęs savo pareigas gegužės 19 d. 1925. Pirmos mišios atlaikytos Sacred Heart Church salėje, Sheridan gatvėje, 1925 m. gegužės 24 d. Joms vargonavo kalbėtojas. Dabartinė bažnyčia pradėta statyti 1925 m. spalio 20 d., ir baigta 1926 m. spalio 24 d. Kun. Čaplikas, nuvykęs pas vyskupą O'Leary tartis klebonijos statymo reikalais, susirgo ir mirė šv. Vincento ligoninėje 1929 m. vasario 7 d., išklebonavęs nepilnai keturis metus. Kun. Čaplikas mirė būdamas tik 40 metų amžiaus.

Juozas Glavickas, organizatorius ir pirmininkas tos mažos pirmų steigėjų grupelės, kalbėjo lietuvių kalba apie bažnyčios pradžią. J. Glavickas, buvęs L.D.S. darbininko 108 kps. pirmininkas, žymus veikėjas įvairiose organizacijose, dabar susilaukęs dau-

giau 90 metų amžiaus, sužavėjo klausytojus savo kalba ir visi klausytojai sustoję pabėrė kalbėtoją.

Vyskupas Flanagan savo kalboje stebėjosi pirmųjų ateivių drąsumu ir ryžtu. Vyskupas pabrėžė, kad steigėjų atsidavimas buvo ne vien tik išlaikyti savo kalbą ir kultūrą, bet svarbiausiai susilaukė dvasinio patarnavimo.

Elena Vasyliūnienė, Cambridge, pakvietė George Lisauską, Lawrence, Mass., dainuoti. Solistas gražiu balsu, jausmingai padainavo lietuviškų dainų ir vieną anglišką. Akompanavo Vytenis Vasyliūnas.

Kun. Volungis išreiškė padėką visiems kurie dirbo, ruošė parapijos sukaktį ir visiems atvykusiems. Baigiant programą palaimino kun. Steponaitis.

Prel. Konstantinas A. Vasytis, šios parapijos antras klebonas, išklebonavęs 40 metų Ausros Vartų par., nors sergas, atvyko iš Matulio namu, Putnam, Conn., bet tik trumpai tegalėjo pasisvečiuoti. Buvo svečių šilaitis sutiktas.

Jubiliejaus rengimo komisiją sudarė E. Tamulevičius, I. Adamaitienė, I. Adamaitė, Dorothy March, Dorothy Glaster, I. Tamulevičienė, M. Donahue, A. Wackell Jonas Stradan, Jonas Pejoe. Jubiliejaus knyga — bažnyčios istorija (lietuvių ir anglų kalba) ir biografijas parašė ir suvarkė Antonia M. Wackell.

Dzūkijos Anukė

TRAGISKŲJŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Birželio 15 d., sekmadienį, Worcesterio LB apylinkės valdyba rengia tragiskųjų birželio įvykių minėjimą. 10 val. rytą šv. Mišios šv. Kazimiero parapijoje. Visos organizacijos dalyvauja su vėliavomis, todėl visi organizacijų nariai renkami į parapijos salę 9:30 val. ryto. 3 val. p. m. Maironio Parke prof. Čepėnas skaitys paskaitą, o po jos — trumpa meninė dalis.

Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba kviečia visus mūsų ir aplinkinių kolonijų lietuvių dalyvauti minėjime ir prisiminti brolius, seses lietuvius, kurių deportacija į Sibiro taigas nesibaigia ir šiandien. J. M.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-8899

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kamadoje		25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		26.00	16.00	10.50	6.50
Švaiztinis		16.00	8.50	—	—

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudojti straipsnių nesuau, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūniamos gavus prašymą.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from: XEROX UNIVERSITY MICROFILMS 300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street
AKTŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR
GERKLES LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 PL. Justice, Ill 599-0500

Pirma ligoninių pagal susitarimą.
Jei neatšilepia, skambinti 374-3912

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-čios ir California
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir
šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.

Pagal susitarimą
Ofiso tel. 476-1042
Rezid. tel. WA1brook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet.
antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik
susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir
ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt.
10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477, Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir
Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei
neatsilepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 8-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Aktų Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt.
nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 9
val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Afs PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 — LO 1-1605
Jei neatšilepia 561-1070
Ofisai: 2403 W. NORTH AVENUE
5214 N. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir
šeštad. tik susitarus.

DR. TERESE KAZLAUSKAS

VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
9755 W. 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 346-0697

Tel. ofiso PR 8-6446

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šešt. a., pagal susitarimą

Ofiso tel. 586-3166; namų 636-4850

DR. PETRAS ZLOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Avenue
Val: pirm., antr., ketv. 2-5 ir 4-6,
penktad. 2-5, šeštad. pagal susitarimą.

Tel. ofiso ir buto OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienį
šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir
penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8
val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p.
trečiad. uždaryta.

SUSTIPRINS EUROPOS KRAŠTŲ SAUGUMĄ

Prezidento G. Fordo kelionė į Europą buvo jau anksčiau planuojama. Jau yra susidariusi tradicija, kad kiekvienas Amerikos prezidentas stengiasi apsilankyti kraštuose, iš kurių daugiausia amerikiečių yra kile, kur yra daugiau Amerikos sąjungininkų ir pasikalbėti su jų valstybių galvomis.

G. Fordo kelionė kiek paskubino lyg ir nelaukti įvykiai Indokinijoje, kai Amerika, nutraukdama karinę ir ekonominę pagalbą, "nurašė" pietryčių Azijos valstybes. Tuo pačiu metu Pietų Vietnamas, Kambodija ir Laosas nukrito į komunistų (greičiausia kiniečių) stribų. Yra duomenų, kad tas pats likimas gali netrukus ištikti Taiwaną, P. Korėją, Tailandą ir gal kai kurias kitas šalis.

Nenuostabu, kad Europos šalis, pokario metais rėmusios savo gyvenimą ir politiką Amerikos pažadais, akivaizdžiai matydamos Amerikos nuo jų atsiskaidymą, pagrįstai pradėjo bėgti atgal, ar JAV-bių dabartiniai vadovai vykdys savo įsipareigojimus Europoje. O gal realaus pavojaus atveju apsisprendžia, kaip apšviesti Indokiniją.

G. Fordas turėjo atvykti ir atsakyti į daugelį klausimų. Jo 6 dienų kelionė buvo labai įtempta. Europoje Fordas susitiko su 17 vyriausybės bei valstybių vadovų, su Egipto prezidentu Sadatu, aplankė šventąjį Tėvą, vedė daug pokalbių, dalyvavo Šiaurės Atlanto kraštų (NATO) kabineto posėdyje. Pagaliau Fordas grįžo į Ameriką, kur buvo savo bendradarbių labai šiltai sutiktas. Oficialūs komunikatai skelbia, kad "Fordo kelionė į Europą buvo labai sėkminga", kad esąs pasiektas visiškas susitarimas, kad Amerika atgaunanti prarastą pasitikėjimą ir pan. Tačiau yra ir kitokių nuomonių.

Vakarų Vokietijos, Anglijos, Prancūzijos, Šveicarijos ir kitų Europos šalių didžioji spauda Fordo asmenį ir jo kelionę vertina kritiškai. Ta proga nurodomos prezidento ir Amerikos klaidos, kurių dalį čia suminėsim.

Spauda neslepia fakto, kad Amerika apvykusi Europą. Vokietijoje "Die Zeit" gal labiausiai puola G. Fordą, nurodydama, kad ankstesni Amerikos prezidentai būvę kitokie: jie simbolizavo neabejotiną karinę jėgą, kuri galėjusi suteikti laisvę mylinčioms kraštams nepriklausomybę ir jos garantiją. Taip prezidento J. F. Kennedžio kelionė Europoje, ypač Vakarų Berlyne, buvo triumfališka. Tuometinis prezidentas kalbėjęs su Berlyno ir vakarinių vokiečių kaip lygus su lygiais ir pasirodęs, kaip "stiprus prezidentas", ginas Vakarų kraštų laisvę. Prisimenamas jo garsus pasakys: "Aš esu berlynielis".

Tuo tarpu G. Fordas esąs "silpnas prezidentas", kurio populiarumas pačioje Amerikoje tesiekia 43 procentus apklaustųjų amerikiečių. Fordo prarastą Mayaguez laivo išvadavimo afėrą turėjusi pakelti prezidento autoritetą užsidėjusi, tačiau iš tiesų taip neįvykę. Amerikos kaltės Indokinijos atveju esančios taip didelės, kad savo laivo "išvadavimas" toli gražu jų neatpirks.

SICLOMOS TARNAUTOJAMS TREJŲ METŲ ATOSTOGOS

Brazilijoje labai išpūsti valstybinių tarnautojų etatai, kurie surija labai daug pinigų. Valstybės išdui nuolat pinigų trūksta. Vienas Brazilijos parlamento narys pasiūlė duoti valstybės tarnautojams trejų metų atostogas, išmokant tik pusę atlyginimo už jas. Pasiūlymo autorius pareiškė įsitikinimą, kad daugelis tarnautojų pasinaudos tokia viliojančia perspektyva, girdi, per tuos tre-

Visa eilė laikraščių apšaukia prezidentą Fordą negabiu politiku ir blogu ekonomistu. Jis esąs geras sportininkas, neblogas golfo, teniso žaidėjas, slidininkas, bet "politinį sviedinuką" valdyti jis neįstengs. Ne geriau jam sekasi ir krašto vidaus reikalų tvarkymo reikaluose. Amerikos ūkinė padėtis esanti katastrofiškoje būklėje (infliacija, didelis bedarbių skaičius), ir Fordas nesurandąs būdų tai sutvarkyti. Valstybės biudžeto metinis deficitas, pasiekęs 30 bil. dolerių, o 1975 m. ne tik nesumažės, bet sieks 45 bilijonus dolerių ar net daugiau.

Užsienio politikos srityje taip pat nesą geriau. Fordas vis patenkinamas savo užsienio politikos vadovu dr. H. Kissingeriu, kuris atnešęs vakariečiams ir pačiai Amerikai daugybę nelaimių. Čia pirmiausia turima galvoje "dekonte" (taikaus bendravimo su komunistiniais kraštais) politiką. Pagaliau Fordui primetamos kaltės dėl NATO sąjungos menkėjimo, Turkijos - Graikijos santykių pailimo dėl Kipro sąpavojaus atveju apsisprendžia, kaip apšviesti Indokiniją.

Geresnės nuomonės apie Fordą yra visa eilė laikraščių bei politikos žurnalų, pirmoje eilėje vokiečių "Der Spiegel". Paskutinio numerio vedamajame jis reiškia nuomonę, kad Fordas būvęs pakankamai apdairus ir teisingai pastebėjęs, kuris Amerikos sąjungininkas Europoje eįs grįžo į Ameriką, kur buvo savo bendradarbių labai šiltai sutiktas. Oficialūs komunikatai skelbia, kad "Fordo kelionė į Europą buvo labai sėkminga", kad esąs pasiektas visiškas susitarimas, kad Amerika atgaunanti prarastą pasitikėjimą ir pan. Tačiau yra ir kitokių nuomonių.

Nereikia turėti bet kurios kitos abejonės, kad tai buvo "dviejų didžiųjų (JAV ir V. Vokietijos) susitikimas, nustatęs esmines bendros veiklos ir darbo gaires. Šia proga priminėta, kad JAV ir Vakarų Vokietija buvo ir tebėra galingiausi NA Europos šalių didžioji spauda Fordo asmenį ir jo kelionę vertina kritiškai. Ta proga nurodomos prezidento ir Amerikos klaidos, kurių dalį čia suminėsim.

Ir ūkinėje Europos - Amerikos bendravimo srityje esą daug pasiektas. Netrukus šiuo reikalu busia ruošiami nauji planai. Amerika pažadėjusi paremti Europą naftos aprūpinimo srityje. Prezidentas Fordas patikino, kad Amerikos kariai Europoje bus ir toliau laikomi, kaip patikima šio krašto garantija, kad pavojaus atveju Amerika savo sąjungininkus Europoje gins.

Taigi atrodo, kad nei prezidentas Fordas nėra labai blogas, nei jo vedama krašto politika nėra labai neapdairi, kaip mėgstama skelbti. Kas liečia Indokinijos atidavimą, tai sakoma, kad Amerika visada gina tuos kraštus, kurie patys ginasi. Tai turi žinoti ir Europos valstybės: pirmoje eilėje jos pačios turi gintis nuo bolševizmo. Fordo vizito metu jos tai suprato, nes minėti žodžiai joms buvo aiškiai pasakyti. Taigi ir Amerikos prezidento vizitą Europoje reikia teigiamai vertinti, nes jis sustiprins bendrą Europos ir Amerikos saugumą.

b. kv.

ARBATOS MEGĖJAI

Didžiausi arbatos mėgėjai - airiai. Jie per metus suvartoja po 3 kilogramus 88 gramus arbatos. Mėgsta arbatą ir angliai. Tačiau Italijoje arbata, matyt, nepripažįstama, nes čia vienam gyventojui tenka vos penki gramai arbatos.

LIETUVIAI SOVIETŲ KONCENTRACIJOS STOVYKLOSE

(Atkelta iš 1 ps.)
Dekretas Nr. 020

Tas dekretas turi 1972. I. 14 datą. Jame yra sutrauktos visos taisyklės, normuojančios "Pataisos darbo kolonijų" vidaus tvarką. Jų pagrindinės tokios:

1. Uždarytieji savo barako zonoje gali judėti tik administracijai leidus.
2. Draudžiama lankyti kitus barakus.
3. Ant kalinio uniformos turi būti užsiūta etiketė su pavarde ir dalinio numeriu.
4. Uždarytieji negali auginti barzdų.
5. Kai gražus oras, uždarytieji privalo nusiminti kepurę sutikę administracijos atstovus.
6. Barako užvaizda turi pranešti skyriaus viršininkui pastebėjus reguliavimo pažeidimus.
7. Tabakas skaitomas maisto dalyku.
8. Uždarytieji gali su savimi turėti šiuos daiktus: a) ne daugiau kaip 5 knygas, b) dvi poras baltinių, c) tualetu reikmenis, d) nustatytos formos drabužius ir batus.

9. Daiktai leidžiami siuntiniuose: a) įvairūs sausieji miltiniai, išskyrus šokoladą ir šokoladinius gaminius, b) duona, c) silkės, d) mėsos ir daržovių konservai, e) žuvys, f) salotos, g) svogūnai ir česnakai, h) sūris, i) margarinas. Seniau buvo leidžiama gauti kavos ir arbatos, dabar draudžiama.

10. Laiškai gali būti konfiskuojami, jei juose yra: a) nepadorūs išsireiškimai, b) šmeižimai administracijos ir koncentracijos stovyklos ir tvarkos, c) iškreipimas, aiškinant Sovietų Sąjungos vidaus ir užsienio politiką; d) vartojimas "sutartinčių išsireiškimų ir ženklų"; e) įdėdami neleistini priedai, f) skelbiama rezervuota informacija.

11. Konfiskuoti laiškai ir pareiškimai yra naikinami.

12. Necenzūruojami tik prokuratūrai siunčiami pareiškimai. Seniau buvo dar necenzūruojami raštai, siunčiami komunistų partijos centro komitetui ir aukštesnės partijos prezidentui.

13. Uždarytieji gali būti laikomi izoliacijos kameroje ne ilgiau kaip 15 dienų. Dabar administracija turi teisę pratesti izoliaciją neribotam laikui.

Mordavijos stovykla ir jo skyriai "Kronikoje" smulkiai aprašoma tos stovyklos padėtis, kameros ir kitos sąlygos bei jame uždarytieji žymesni kaliniai.

Mordavijos koncentracijos stovykla Nr. 3 yra skirtas moterims. Joje yra 22 moterys kalinės. Jų 8 yra patriotės ukrainietės, viena

buvusi KGB agentė ir komunistų partijos narė. 8 Tikrosios Ortodoksų Bažnyčios (slaptos) narių ir kt. Šioje stovykloje yra ir lietuvė Vera, Juozo dukrė, Kodienė, gimusi 1919 m. katalikė, uždaryta dėl rezistencinės veiklos. "Kronikos" 15 nr. buvo rašyta, kad Kodienė suirgo proto liga. Tolimesnis jos likimas nežinomas.

Permės koncentracijos stovykla
Joje uždarytieji praejusiu metų nuo V.12 iki VI. 12 buvo paskelbę bado streiką. Dvyliką bado dieną imta juos maitinti dirbtinai. Badaujančiųjų reikalavimų suvelninti stovyklos proto ligos administracija nepaisė. Kai kuriuos už bausmę perkėlė į Vladimiro kalėjimą, keli dėl bado mirė, vienas pasikorė. Bado streikui pasibaigus, tuos, kuriuos stovyklos administracija skaitė aktyviais, nubaudė įvairiomis bausmėmis; izoliacija, atėmė teisę gauti siuntinius, laiškų ir kita.

Pagal įstatymus, jei uždarytieji

sis serga taip sunkiai, kad nebūtų atlikti skirtos bausmės, gali būti prieš laiką paleidžiamas. Paprastai paleidžiami tie, kurių dienos jau suskaičytos. Pvz. Kybartas buvo "paleistas", kai jau buvo prieš kiek laiko miręs. 1974 m. gale Permės stovykloje buvo 8 nepagydomi ligoniai, laukę paleidimo. Jų tampe lietuvius Albertas Meškinas (gavęs 15 metų bausmės) su širdies defektu, žarnų žaizdomis ir kraujopūdžiu, anemija. Ar jis paleistas, nežinoma.

Permės koncentracijos stovykla Nr. 389 — 35

Jame uždarytieji, pagal nusikal-

timus, taip skirstomi: 4 už samizdat, laiškų, pareiškimus, 10 už priklausymą "antisovietinėms organizacijoms"; 18 sionistų (žydų); 17 ukrainiečių "nacionalistų"; 6 karo nusikaltėliai, 17 už sunkius nusikaltimus prieš valstybę ir šie lietuviai "nacionalistai".

Vardas, pavardė

suimtas

bausmė

1. Juozas Jucis 1915 1971 12 metų.

2. Antanas Žilinskas 1920 1969 6 metai.

3. Antanas Janga 1921 1967 15 metų.

4. Zigmantas Urniežius — 1967 15 metų.

5. Povilas Tamosiūnas 1926 1966 10 metų.

6. Ignas Bružas apie 60 m. 1966 10 metų.

7. Petras Karpavičius 1912 1964 15 metų.

8. Leonas Micūnas 1907 1963 12 metų.

9. Karolis Čiukšis 1912 1963 15 metų.

10. Vladas Kirdeikis 1924 — 15 metų.

11. Balys Miškinis 1920 — 15 metų.

12. Kazys Kaminskas 1908 — 15 metų.

13. Mykolas Dudenas 1910 — 15 metų.

14. Petras Pocius (Posčius) 1920 — 15 metų.

15. Edvardas Šmitas apie 50 m. — 20 m. ir 3 m.

už bandomą pabėgti

16. Vitas Sidaras 1928 — 25 metai.

17. Vitas Bastys apie 40 m. — 25 metai.

18. Bronius Puris — 25 metai.

19. Jonas Matuzevičius 1930 — 25 metai.

20. Vitas Slapšinskas virš 50 m. — 25 metai.

21. Placidas Vyturys 1912 — 25 metai.

22. Vladas Valentinas — 25 metai.

23. Pavlinas (Povilonis?) — 25 metai.

24. Balys Galdikas 1925 — 25 metai.

25. Albertas Meškinas — 15 metų.

26. Antanas Slučka — 15 metų.

27. Jonas Kuržinskas

28. Babičas — apie šiuos du pastaruosius smulkesnių žinių neturima.

Permės konc. stovykla Nr. 389/36

Joje tarp nuteistųjų už bandomą pabėgti į užsienį, o tokių yra 10 asmenų, buvo kalinamas ir Simas Kudirka, gavęs 10 metų, 1974. VII. 3 perkeltas į Vladimiro kalėjimą, vėliau išleistas į laisvę ir išvykęs į JAV.

Šioje stovykloje uždarytieji politiniai kaliniai skirstomi

taip: 3 už samizdat, laiškų, pareiškimus, protestus; 19 už priklausymą "antisovietinėms organizacijoms"; 3 sionistai (žydai); 13 ukrainiečių patriotų; 3 dėl religinių įsitikinimų (Jehovo liudininkai), 34 karo nusikaltėliai (buvę vokiečių kariuomenėje ir policijoje), 8 priešvalstybiniai "gaivalai"; 7 kriminalistai, priskirti prie politi-

kas darė analizę. Gera, kad nesudeginome ekspertizės akto ir visi duomenys išliko. Darbas ejo į baigą, kai vėl pasirodė Rasteikienė.

— Kaip sekasi? — paklausė ji.

— Po kelių dienų baigsime, — atsakė šefas.

— Galite skaityt, kad jau baigėte, — liūdnai pasakė Rasteikienė.

— Kaip? — pasipiktino šefas. — Juk jūs prašėte tęsti darbą.

— Atleiskite, bet neatkreipiau dėmesio, kad, išskyrus mokslininko sąžinę, dar turime vyresnybę. Instituto direktoriaus pavaduotojas, dr. Višomirskas pasgrasino: "Jeigu bus išspausdinta nors viena eilutė iš ekspertizės akto, visi lėksite iš darbo".

— Bet juk jis mokslininkas, velniai griebty, — suriko šefas. — Mokslų daktaras, komunistas. Nejaugi jo nejaudina, kad mokslu prekiauja lyg skudurais?

— Tur būt, nejaudina. "Svyturiję" sužinojo, kad tęsiame darbą, ir pasiskundė į partijos CK. Iš ten gavome nurodymą nutraukti darbą. Ir dar paskambino, paprašė atkreipti dėmesį į tai, kad, tęsdamas darbą, institutas nevykdo Aukščiausiojo teismo nutarimų.

Kol Rasteikienė pasakojo, šefas, demonstratyviai naikino visus ekspertizės duomenis. Bet kai atėjo suvestinių duomenų eilė, jis sudvejojo.

— Palikisui atminčiai. — Gal kada prireiks.

— Drauge, viršininke, — susijaudino Rasteikienė, — prašau jūsų sunaikinti ir suvestinius duomenis. Juk žinote, kas gresia mums, jeigu šie duomenys bus atspausdinti?

— Žinau, bet sakau, kad palieku juos atminčiai.

— Tam, kad vaikaičiai pasižiūrėtų, kaip prekiauvu mokslininko sąžine.

Rasteikienė nieko neatsakė ir atsivertė nusišėjęs.

Viršininkas tiesiog pasiuo. Atrodė tuoj susprogs laboratorija. Jis blaškėsi iš kampo į kampą ir kei-

Birželio trėmimus ir aukas prisimenant. Lietuvių tremtinių kapai Sibire.

nių; 19 armėnų, kurių kaltė nežinoma, ir galiausiai šie lietuviai: jiems patiems nežinoma, ir pa-

Vardas, pavardė	gimęs	suimtas	bausmė
1. Juozas Skaržinakas	1926	1947	25 metai, ir 3 už bėgimą.
2. Vladas Jurkštas	1923	—	25 metai.
3. Juozas Leščauskas	1918	—	25 metai.
4. Vaclovas Klimas	1913	—	25 metai.
5. Petras Akramavičius	1930	—	25 metai.
6. Jonas Kadžionis	1928	—	25 metai.
7. Vitas Kavoliūnas	1927	—	25 metai.
8. Antanas Kazakevičius	1926	—	25 metai.
9. Jonas Gričius	1910	—	25 metai.
10. Julius Dubauskas	1927	—	25 metai.
11. Vladas Mitrikas	1920	—	25 metai.
12. Benius Rekašius	1927	—	25 metai.
13. Vitas Sidaris	1928	—	25 metai.

(anksčiau stov. Nr. 389/39)

14. Izidorius Streikus	1918	—	15 metų.
15. Jonas Paulauskas	1915	—	15 metų.
16. Antanas Džiaugis	1914	—	15 metų.
17. Stasys Morkūnas	1913	—	15 metų.
18. Bronius Zvinys	1915	—	15 metų.
19. Vitas Remeika	1942	—	10 metų.
20. Jonas Šerkšnys	1917	—	10 metų.
21. Antanas Bakanavičius	1917	—	10 metų.
22. Jonas Šilinskas	1943	—	5 metai.
23. Aleksis Pašilis	—	—	4 metai, paleistas 1974. 3

24. Stasys Baranauskas	—	—	10 metų.
25. Šarūnas Zukauskas	1938	1974.III.5	6 metai.
26. Antanas Sakalauskas	1938	" "	5 metai.
27. Izidorius Rudaitis	1911	" "	3 metai.
28. Vidmantas Povilonis	1947	" "	2 metai.
29. Algis Murauskas	1952	—	3 metai.
30. Jonas Rimkus	1916	—	15 metų.
31. Zigmantas Randis	1920	—	10 metų?
32. Petraitis	virš 50 metų	—	25 metai.

Pastaba: Kai kurios pavardės, rusiškai rašytos, gali būti iškreiptos.

MARIJOS GARBINTOJŲ KONGRESAS

Iškilingomis pamaldomis šv. Jono Lateranė bazilikoje Romoje buvo užbaigtas keturioliktasis tarptautinis Marijos garbinimo kongresas. Koncelebracinės šv. Mišias ta proga aukojo Briuselio arkivyskupas kardinolas Suenens, Popiežiaus vikaras Romos miestui kardinolas Poletti, Varšuvos arkivyskupas kardinolas Višinskis ir Liurdo bei Čenstakavo vyskapai. Prieš pamaldas, šv. Antano universitete įvyko baigiamasis Marijos garbinimo kongreso posėdis, kuriame uždarymo kalbą, tema "Švenčiausioji Mergelė Marija Dievo meilės žmogui per Kristų tarpininkę" pasakė kardinolas Suenens. Marijos garbinimo tema: "Santykis tarp šventosios Dvasios ir Kristaus Motinos Marijos". Paskaitas šia tema skaitė daugiau kaip 50 mokslininkų, bažnytinės istorijos ir Marijos studijų žinovų iš įvairių pasaulio kraštų. Paskaitininkų tarpe aštuoni buvo nekatalikai mokslininkai — keturi stačiatikiai, trys protestantai.

Sovietinė tikrovė Vilniuje

VILNIEČIO DIENORAŠTIS
SALOMAS JOSMANAS

20 Bet aš buvau įsitikinęs, kad jis klysta. Beveik kasdien respublikiniuose laikraščiuose buvo pranešinėjami nauji duomenys apie upės apnuodijimą, spausdinamos nuliūdusių žvejų ir padvėsusių žuvų nuotraukos. Atrodė, kad virš "Svyturio" vyresnybės kabo damoklo kardas ir tik reikia jam nusileisti...

Bet kardas nenusileido. Juk kardas ne damoklo, o sovietinis. O sovietinis kardas smogia tik tiems, kurie nori "užuodinti" savo krašto pliečio dvasią. O ant tų, kurie teršia upes, tarybinis kardas nenusileidžia.

Šefas iškilmingai išpylė Neris vandenį kriauklėn. Aš perplaviau visas kolbas ir mėgintuvėlius. Netgi pradėjome naikinti ekspertizės dokumentus, bet atėjo Rasteikienė.

— Baigėte darbą? Nustatėte Neris užteršimo procentą? — paklausė ji.

— Baigėme, šefas parodė į kriauklę.

Vos sulaukysite šypsena, Rasteikienė pasakė:

— Per anksti, draugai. Nors Aukščiausiasis teismas nutraukė bylą, aš šito taip nepaliksiu. Mokslininko sąžinė prie to negali prileisti, — suprantate? Prašau jūsų tęsti darbą. Tegu vien dėl to, kad kartą laimėtu teisybė.

Kelias dienas rinkau vandenį iš Neris. Viršininkas

kas darė analizę. Gera, kad nesudeginome ekspertizės akto ir visi duomenys išliko. Darbas ejo į baigą, kai vėl pasirodė Rasteikienė.

— Kaip sekasi? — paklausė ji.

— Po kelių dienų baigsime, — atsakė šefas.

— Galite skaityt, kad jau baigėte, — liūdnai pasakė Rasteikienė.

— Kaip? — pasipiktino šefas. — Juk jūs prašėte tęsti darbą.

— Atleiskite, bet neatkreipiau dėmesio, kad, išskyrus mokslininko sąžinę, dar turime vyresnybę. Instituto direktoriaus pavaduotojas, dr. Višomirskas pasgrasino: "Jeigu bus išspausdinta nors viena eilutė iš ekspertizės akto, visi lėksite iš darbo".

— Bet juk jis mokslininkas, velniai griebty, — suriko šefas. — Mokslų daktaras, komunistas. Nejaugi jo nejaudina, kad mokslu prekiauja lyg skudurais?

— Tur būt, nejaudina. "Svyturiję" sužinojo, kad tęsiame darbą, ir pasiskundė į partijos CK. Iš ten gavome nurodymą nutraukti darbą. Ir dar paskambino, paprašė atkreipti dėmesį į tai, kad, tęsdamas darbą, institutas nevykdo Aukščiausiojo teismo nutarimų.

Kol Rasteikienė pasakojo, šefas, demonstratyviai naikino visus ekspertizės duomenis. Bet kai atėjo suvestinių duomenų eilė, jis sudvejojo.

— Palikisui atminčiai. — Gal kada prireiks.

— Drauge, viršininke, — susijaudino Rasteikienė, — prašau jūsų sunaikinti ir suvestinius duomenis. Juk žinote, kas gresia mums, jeigu šie duomenys bus atspausdinti?

— Žinau,

REIKIA AR NEREIKIA AUKOTI JAUNIMUI

Kongreso esmė ir tautinės veiklos tikslai

BRONIUS NAINYS

Neatrodė, kad toks klausimas galėtų kilti, bet jį išgirsti vis dėl to tenka. Kaip jau visuomenė ne kartą buvo informuota, trečiam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui PLB valdyba turi sutelkti 75,000 dol. Lėšas telkia pati PLB valdyba. Į talką yra paprašyti Kanados ir JAV Lietuvių bendruomenės su visais savo padaliniais. Gegužės mėnuo buvo paskelbtas lėšų telkimo, vajaus mėnesių ir visos LB apylinkės buvo pakviestos jį vykdyti. Buvo paskirti joms ir kvotos.

Ieškoma prasmės

Gegužis pasibaigė. PLB valdyboje turimomis informacijomis per didelės entuziazmas jaunimui nebuvo parodytas. Bandžiau telefonu susisiekti su JAV LB apylinkių pirmininkais. Visi jie jaunimo kongresui pritarė ir vėjų vykdyti sutiko, tačiau buvo ir klausimų, parodančių, kad nėra pilnai suprata kongreso esmę, jo prasmę, kam yra reikalingos tos lėšos ir kodėl jų tiek daug. Kažkodėl visi mano, kad lėšos reikalingos jaunimo kelionėms apmokėti, kad šis turėtų Pietų Amerikoje "good time". Tai yra labai klaidinga pažiūra.

Kongresai, suvažiavimai, seimai ir kiti visuomenės susitelkimai yra senas reiškinys, be kurio demokratinė visuomenė negali apsieiti. Juose įvertinami susitelkusių žmonių nuveikti darbai, dirbantiesiems pareiškiami pagyrimai ar kritika ir sudaromi planai tolimesniems darbams. Įvairiais vardais pavadintus tokius telkinius turi mūsų išeivijos ne tik bendrinės, bet ir specialios paskirties politinės, religinės, šalies bei kitos organizacijos. Vieni iš tokių telkinių būna naudingi, kiti duoda mažiau naudos, būna ir tokių, dėl kurių reikalingumo ir abejojama.

Rūpestis jaunimu

Nuo pat lietuvių išeivijos pradžios Amerikos kontinentuose jaunimo klausimas buvo jautrus. Kiekviena išeivų banga savo jaunimą siekė išlaikyti lietuvišką, bet kiekvienai bangai vis sunkiau sekėsi. Daugeliu atvejų aplinka pasirodė mums per stiprus priešas, kuriam nugalėti arba buvome per silpnai, arba neturėjome tinkamo strateginio plano.

Kiekvienas žmogus dirba tai, kas jam patinka. Ypač jaunas žmogus. Nelaimingu yra daromas tas, kuris yra verčiamas dirbti jam neįdomų ir jo neviliojančią darbą. Daug profesionalų keičia savo profesijas, kai pasirodo, kad tos profesijos netinka nei jų būdai, nei jų prigimčiai ir pasidaro neįdomios.

Panašiai elgiamės ir su savo jaunimu. Verčiame jį eiti į vyresniųjų susirinkimus, parengimus, stoti į vyresniųjų organizacijas, visai nekreipdami dėmesio, ar jaunimą visą tai domina ar ne. Dažniausiai visa tai jo ne tik domina, bet dargi atgraso nuo lietuviškos veiklos. Tačiau yra tokių reikalių, grynai lietuviškų, kurie jaunimą domina ir traukia. Prie jų jaunimas eina neraginat. Tokią situaciją mums reikia mokėti išnaudoti.

Jaunimo kongresų esmė

Vienas iš tokių jaunimo pamėgtų reikalių yra jaunimo kongresai. O tai jau yra labai geras ženklas. To ženklo gyvais liudininkais teko būti tiems, kurie dalyvavo gegužės 17-18 d. įvykusiame Londone, Kanadoje, trečio jaunimo kongreso atstovų suvažiavime, į kurį buvo susirinkusi daugiausia jaunimo mūsų akademinio jaunimo. Paties jaunimo gerai paruošta programa ir aktualios temos, kaip Lietuvos laisvinimo reikalai, rezistencija prieš okupantą, lietuvių kalbos mokymasis, vasaros liutuanistikos kursai, kongreso atstovų pasiruo-

šimas, jaunimo sąjungos problemos ir kiti lietuviški reikalai buvo labai rimtai svarstomi, diskutuojami ir daromi konkretūs nutarimai. Jaunimas kalbėjo puikiai lietuvių kalba, temų pristatymas ir diskusijos vyko akademiškai lygyje pilna to žodžio prasme, ir niekas nežinojo, kuris yra skautas, ateitininkas, neolituane ar šviesietė. Iš šalies stebint, tai buvo vienas gražus lietuviškos jaunimo būrys, užsidedęs spresti lietuviškus reikalus, posėdžiaudamas net iki vidurnakties. Visa tai parodė, kad lietuviški reikalai jaunimo tarpe yra labai gyvi ir aktualūs.

Cia ir yra kongreso esmė, jo prasmė ir dėl to ji visomis įėjimais reikia remti. Iš to matome, kad kongresas nėra tik jaunimo susibūrimas porai savaitę Pietų Amerikoje, bet kad tai yra visa eilė įvykių, susijusių su jo ruošia ir pokongresine veikla, užsitedančia net keletą metų. Jaunimas tokioje veikloje noriai dalyvauja, nes ji jam yra įdomi, reali, įtikinanti ir prasminga.

Visi žinome, kad tokie kongresai kainuoja daug pinigų, bet, tur būt, ne visi žinome, kad didžiąją dalį išlaidų padengs pats jaunimas kuklia, studentiška kėšene, nes visi atstovai bent tris ketvirtadalius kelionės išlaidų apsimokės patys. PLB valdybai lėšos reikalingos ne tiek tam ketvirtadaliui kelionės išlaidų apmokėti, kiek bendriems reikalams finansuoti. Mums reikia pasiūlyti Pietų Amerikoje jaunimo vadovus ir talkininkus, be kurių tenyktis jaunimas apsieiti negali. Reikia išlaikyti kongreso informacijos tarnybą, PLJS ryšių centrą, finansuoti kongreso informacinį biuletenį, vadovų išleidimą, entuziazmui pakelti turime į Pietų Ameriką pasiūlyti menines grupes, turime padengti dideles pašto išlaidas, administracines išlaidas, paremti lėšomis Pietų Amerikos jaunimą ir t.t. Viskas dabar yra labai pabrangė, ir kongreso reikalai sunaudos dideles sumas pinigų.

Ieškoma tautinių laimėjimų

Tačiau kiek bebūtų išleista pinigų jaunimo kongresui, jie bus sunaudoti labai prasmingai ir kiekvienas centas neš pėną. Lietuvių išlaikyti jaunimo kongresas yra geriausia priemonė, nes ja domisi pats jaunimas. Labai didelė klaida daro tie, kurie atsako aukoti, arba tie, kurie atsako daugiau padirbti aukoms rinkti. Bet turime ir kuo pasidžiaugti. Ypač smagu, kad daugiausia jaunimo reikalus atjaunėja kaip tik mažiau pasiturintieji žmonės. Ir imi galvoti, kad gal iš tikro ne tie tampa turtingais, kuriems reikia. Tiesiog širdis suvirpa, gavus tokio turinio laiškus: "Pensininkė, mylinti jaunimą, pasaulio lietuvių jaunimo kongreso reikalams aukoja šimtą dolerių". Laiškyje šimtine ir prašymas neskelti pavardės.

Gaila, kad tos pensininkės pavardės paskelbti negaliu. Bet jos auka ypač svarbi, nes parodo tikrą lietuviškų reikalų supratimą. Jeigu tokia auka ateina iš pensininkės, kurios ir pensija, žinau, yra labai kukli, tai ar per daug būtų po tūkstantinę paprašyti iš mūsų pasiturintųjų. Profesionalių lietuvių jau turime tūkstančius. O vis dėlto iš jų aukos išprašyti taip lengvai neina. Dėl to ir vėl darosi liūdna. Ką tada turi galvoti pats jaunimas, kurio lietuviškos rūpinamės, kol neprieinam prie piniginių?

Taip pat tenka išgirsti užuominų, kodėl vis tas lėšas turi telkti vyresnieji. Kodėl jų negali susirinkti pats jaunimas? Atrodo, kad ir čia pritrūkstame teisingos informacijos. Kongresą ruošia daugiausia mūsų studentija, apkrauta visokiais darbais universitetuose, kalnais namų darbų,

Leo Kazaniwskyj (dešinėje), programos Project Senior Ethnic Find direktorius Illinoisuje, dėkoja kun. dr. Antanui Juškai už jo pagalbą projekto bendradarbiui V. A. Račkauskui, apsilankęs Šv. Antano parapijos klebonijoje, gegužės 27 d.

IŠ VISTA VEIKLOS

Federalinė ACTION organizacija išvystė ir įgyvendina naują ir pažangią programą padėti pamirštiesiems mūsų senesnio amžiaus gyventojams. Illinoisuje ta programa pavadinta Project Senior Ethnic Find (Etninių vyresnio amžiaus gyventojų suradimo projektas). Tą programą globoja bendrai: Illinois Department on Aging (Illinois departamentas senstancijų reikalams), Governor's Action Office (Gubernatoriaus akcijos įstaiiga) ir federalinė ACTION organizacija. Programai įgyvendinti panaudojami VISTA (Volunteer in Service to America), mažiaušiai dvi kalbas mokantieji savanoriai. Pagrindinis programos uždavinys — supažindinti užsienyje gimusius ir angliškai pakankamai nemokančius senesnio amžiaus Illinoiso gyventojus ir invalidus su įstatymiais, misis privilegijomis, teisėmis bei lengvatomis ir pagalbėti jiems tas privilegijas išsiriupinti.

Programa išplečiama dabar visai Illinois valstijai. Lietuvių sekciją, gen. Mikui Reklaičiui ir teisininkui Danieliui Pucinskiui pasitraukus, sudaro Aldona Rimienė ir Stasys Gečas Chicagoje ir Vytautas Aleksas Račkauskas Cicero mieste. Dvejis metus projektui vadovavęs italų kilmės Jordan Canzone pakeistas jaunesniu, ukrainiečių kilmės direktoriumi Leo Kazaniwskyj. Pastarasis be anglių kalbos, laisvai kalba ukrainietiška, lenkiškai ir rusiškai. Projekte šiuo metu 21 savanoris kalba kinietiška, ispaniškai, korejietiška, lenkiškai, žydiškai, itališkai, ukrainietiška, rusiškai, vokiškai, lietuviškai ir, žinoma, angliškai.

Kas antra savaitė įvairių socialinio gyvenimo sričių žinovai skaito paskaitas ir teikia informaciją. VISTA savanoriai, be jokio atlyginimo, perteikia tas žinias savo seniesiems tautiečiams bei invalidams, užpildo reikalingus prašymus ir žiūri, kad teisėti prašymai būtų paten kinti.

Semestriniais ir metų pabaigos egzaminais, projektais ir diplomais darbas. Nuo to nubyrančių arba, teisingiau pasakius, nuovuto laiku jie atlieka visus kongreso organizacinius darbus, sudarinėja programas, patys rašo ir spauda, redaguoja, spaudina ir ekspedijuoja visokias informacines žinias, ruošia liutuanistikos studijų savaites. Priedo — jiems reikia patiems užsidirbti ir kongreso kelionėms, kad palengvintus naštas tėvams. Tikrai būtų per daug, jeigu reikalautumėm, kad jie patys susirinktų ir bendriems reikalams reikalingas lėšas.

Jeigu mes nuolat kalbame, kad mums rūpi jaunimo lietuviškos kultūros, tai parodysime tai ne tik žodžiais, bet ir darbais, padėkime jaunimui ten, kur jiems labiausiai pagalbos reikia. Tie, kurie esame paprašyti aukas rinkti, atlikime savo uždavinį sąžiningai, aplankydami kiekvieną apylinkės lietuvių. O paprašyti aukos, ja noriai atiduokime. Tik tokiu būdu savo pareigą atlikime.

Radijo Programa

Seniausio Lietuvių Radio Programos Naujojo Anglijos 13 stoties WLYN 1360 bangos veikla sekma dienomis nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis: Baldie Floresta — gėlių bei dovanų krautuve, 503 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-040. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-2447

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plaukame ir valome visų rūšių grindis.
J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plaukame ir valome visų rūšių grindis.
J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

NAMŲ APSILDYMAS
Taisau senus ir ideus naujus pečius, pildau šilumą, taip pat siūnuo perdirbti senus pečius, ideus vandens šilvatus. Kreiptis —
A. BANYN — 447-8966

STUBURAN TUCKPOINTING
REMONTOJAME MŪRĄ
NEMOKAMAI APSKAIČIUOJAME
Skambinti 776-0398
HARRY ZILINSKI, savininkas

MOVING

KREKENAS perkrausto baldus ir kitas daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TELEF. — WA 5-8065

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas laubus. Irengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Geri prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, baldai, televizijos, dolerų sertifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
TELEF. — WA 5-2787

M. A. ŠIMKUS
REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4230 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI PILIETIŠKOS PRASŲMAI ir kitoki blaiviai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

A. VILIMAS

MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų
825 West 84th PLACE
Tel. — FBontier 6-1882

LIETUVOS ISTORIJA

Šiuo metu vienintelė ir nieku nepakeičiama mūsų krašto istorijos knyga visoms liutuanistinėms mokykloms ir namams. Čia Lietuvos praeitis apžvelgiama nuo seniausių priešistorinių laikų iki mūsų dienų, knyga gausiai iliustruota paveikslais, istorinių šaltinių ištraukomis, aprūpinta žemėlapiams, gerame popieriuje, kietuose aparuose, kaina — \$6.00. Knygą išleido čikagiečių knygų leidykla Terra.

Užsakymus ir pinigus siųskite adresu:
DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.
Pasinaudokite Draugo "Classified" skyrium.

REAL ESTATE

Aurora, Ill., parduodamas 8 kamb. namas, 3 vonios, 2 maš. garažas. Plius \$180.00 pajamų 1 mėn. Sklypas 80x130 p. 622 Monroe St., tel. 896-6964

Namai-vienybė ir ateitis

1 1/2 aukšto namas, 2 butai: vienas dalnai nebaigtas, 2 Marquette Pk. arti Pulaski, 50 p. sklypas, \$22,500. Pulkas 5 kamb. 15 metų mūras. Arti mūsų ofiso, \$24,800.
3 butų poodus mūras ir 3 auto mūr. garažas. Naujas gazu šildymas. Geriausia vieta, Marquette Pk. \$40,790.
2 aukšto mūras pulk 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismente. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūsų, \$26,500.
Platus ir pigus lotas su garažu. Arti Maria High School. \$38,000.
Graži 7 kamb. mūro rezidencija. Pušim šikaltas beismantas, 2 auto garažas. Elektrinės dury. Arti parko, \$28,000.
Pulkas mūras, 3 butai ir maisto krautuve su inventorium. Šalia tuščias lotas, 2 auto mūrinis garažas. Brighton Pk. Šeimos nelaimė verčia parduoti viską už \$26,750.
3 butų modernus 20 metų mūras. Gazu šildymas. Garažas. Prie vienuolyno, \$37,500.

VALDIS REAL ESTATE
2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

PIRKŠIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT
Maloniai jums patarnaus

BUD'S REAL ESTATE
45 ir Campbell. Mūr. Tūšcia krautuves patalpa, butas užpakaly, Garažas. Tik \$21,000.
42 ir Rockwell. Mūr. 2 butų po 6 kamb., po 3 miegamuosius, \$37,500.
65 ir Spaulding. 2 butų medinis po 5 kamb. Beismantas, garažas, \$25,000.
73 ir Whipple. 4 kamb. mūras. Beismantas, garažas, \$25,500.
71 ir Campbell. Komercinis namas, 20 metų senumo, 3 krautuves, pilnai išnuomotas. Kaina, \$38,000.
52 ir Whipple. 1 aukšto mūras — maisto krautuve ir 5 kamb. butas. Platus lotas. Garažas, \$24,000.
59 ir Rockwell. Taverna ir 2 butai. Viskas pilnai išnuomota, \$30,000.

LEMONTO RABONE
Parduotas statymui lotas 45x135 p. \$7,000.
10 akrų žemės prie 127-os ir Archer Ave. Prašo \$6,100 už akrą.
Prie 135-os ir Archer — 3 arba 4 miegamųjų mūro rezidencija. 1/2 akro žemės, upelis. Virs \$40,000.
4 miegamųjų namas ant akro žemės. Gražus įvaziavimas, pulk 5000. Virs \$50,000.
Ant 173-608 ir Harlem Ave. 2 metų senumo 2-ju miegamųjų bi-level. Garažas. Tuojau galima užimti. Virs \$50,000.
Komercinis kampas — State St. ir Archer Ave. 9 1/2 akro. Prašo po \$12,000 už akrą.

BALYS BUDRAITIS
4369 Archer Ave. — 254-5551

SIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St.
436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6465 S. Kedzie Ave. 778-2233

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

HELP-WANTED — VYRAI

ARMATURE WINDER
EXPERIENCED ONLY
Large Electric Motors
ALSO

EXPERIENCED STOCK-ROOM HELP

NORTHWESTERN ELECTRIC COMPANY
1750 No. Springfield Ave.
Tel. — 342-4400

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Isnuojama — Naujame name

DIDELE BIZNIO PATALPA

Tinkas grožio saloniui (yra visi įrenginiai) arba lietuviškam restoranui. Kreiptis —

4358 So. Western Avenue
Tel. — 847-0970

ISNUOM. miegamasis kambarys vyresnio amž. vyrui ar moteriai Marquette Parke. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Skambinti — WA 5-6742.

DEMESIO!

10% — 20 — 30% pigiau mokėtis apdrauda nuo ugnies ir automobilio pažeidimų.
FRANK ZAPOLIS
2306 1/2 West 15th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8454

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos
Radija,
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

AIDAS TARP DANGORAIŽŲ

O NENDRE

Tremtinių, tik atvykusių į Ameriką, gyvenimo aprašymų, kurie atitiks daugumos prisiminimus.

Pirmieji išpūdziai svetimate krašte, sutiktos čia problemos, įsikūrimo sunkumai, nupasakojami lietuviškas našlės lūpomis, kuri atvykusi su trimis vaikais stengiasi čia sukurti jiems ir sau ateitį.

Realūs vaizdai, kasdieniška kalba, lengvas stilius neturi jokių varginančių puošmenų. Knygą paverčia lyg paties skaitytojo autobiografija.

Gaunama "Drauge". Kaina \$5.00.

Illinois State gyventojai, kurie kainos turi pridėti 5% taxą.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė —
dipl. teis. Pranas Sulas

Testamentai su legalistikomis formomis bei affidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida

Cia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulio bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE"
Kaina su Legalistikomis Formomis \$3.50; be jų formų — \$3.00.

Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams

MŪSŲ KOLONIJOSE

New Haven, Conn.

VAKARAS SU B. PŪKELEVIČIUTE

Gegužės 17 d. New Haveno ir apylinkių kolonijų lietuviai rinkosi praleisti "Vakarą su Birute Pūkelevičiute".

Vakaro programa susidėjo iš skaitymų ir deklamacijos. Autorė savo kūrybinį kelią nušvietė chronologine tvarka, tarp ištraukų iš romanų, poezijos ir eiliuotų pasakų vaikams įterpdama asmeniškus pastabų apie tai, kas iššaukė vieną ar kitą kūrinių, apie kritiką (mažai jai dėmesio skiria), apie savo filmų, plokštelių finansavimą, apie tai, ar būdama moteris, turėjo sunkumų (neturėjo, o tačiau... siųsdama savo rankraščius "Draugo" vertinimo komisijai nė karto nepasirašė moteriškai skambančiu slapyvardžiu). Tie interpai buvo įdomūs, kartais retoriškai iššaukiantys kitaip manančius nesutikt, sudara vaizdą stiprios, visas išorines kliūtis nugalinčios moters, kurios asmuo savo ryškumu gal net ištraukas iš kūrybos kiek nustelbė.

Kadangi B. Pūkelevičiūtė yra aktorė, tai leistina kiek reikliau pasakyti apie patį kūrybos išpildymą. Įdomiausiai nuskambėjo ištrauka iš nepamainomų "Metūgių". Ištrauka iš vaidinimo vaikams "Rimas pas Kęstutį" praskambėjo skubotai, negirdėjusiems šio vaidinimo plokštelė (Antrieji žirginėliai) buvo ne visai aišku kas darosi. Reikia pastebėti, kad panašiai neaiškios buvo tos ištraukų vietos, kurios buvo tos ištraukų vietos, kuriose ryškino skirtingų personažų "Rugės šeštadienio" vyriausias veikėjas ir mirtis ir tempu ir tembu ir nuotaika vienas nuo kito nesiskyrė. O "Naujųjų Metų istorijoj", kur kalba penki veikėjai, gavosi ne pokalbio, o "samonės srauto" įspūdis.

Visumoje, "Vakaras su Birute Pūkelevičiute" New Haveno kolonijos kultūrinio parengimo virtinėje dūgino savo kitiškumą. Didesnė kolonijose "Vakaras su..." gal dažnas įvykis, bet mažose kolonijose turėtų progos giliau susipažinti su vienu autorium yra išskirtina pramoga. Labai norėtusi turėti ir daugiau progų šitai išsamiai susipažinti su mūsų išeiviskosios kultūros kūrėjais. Klausytojai buvo giliai dėkingi rengėjoms, Moterų Federacijai new Haveno skyriui, už pasikvietimą B. Pūkelevičiūtės. Reikia stebėtis šio nedidelio būrelio išradimui ruošiant kultūrinį vakarą.

Prie malonos vakaro nuotakos prisidėjo salės dekoracijos, bei maža parodėlė — B. Pūkelevičiūtės kūrybos ir vaidybinės veiklos pristatymas: išdėliotos jos parašytos knygos, nuotraukos jos sukurtų rolių.

Programa buvo ilgoka, tačiau patį vakaro išpildytoja patalė puičiai minti — padaryti ilgą pertauką, kad žmonės galėtų pasivaikšinti, pasišmonėti. Suvažiuojusiems iš skirtingų miestų ir miestelių tai buvo miela vakaro programos dalis.

Elona Vaišnienė

Miami, Fla.

TĖVO DIENA

Birželio 15 d. klube bus švenčiama Tėvo diena. Rinksimės, kaip paprastai, 5 val. iškilmingais tėvo dienos pietums. Bus ir minėjimas, linksma, tėvų garbei skirta, programėlė. Pietus ir minėjimą ruošia Moterų socialinis klubas, kuriam jau antri metai sėkmingai vadovauja Valerija Adomaitienė. Visi klubo nariai ir jį Miami atvykę svečiai prašomi tėvų garbei ruošiančiose pietuose dalyvauti. Laukime svečių ir iš apylinkės kolonijų.

BAISIOJO BIRŽELIO MINEJIMAS

Birželio 22 d. Miami Altos sk. ruošia baisiojo birželio minėjimą. Apie žiaurios išvežimus iš tėvynės ir lietuvių tautos tragediją kalbės Juno Beach klubo pirmininkas Jonas Daugėla. Minėjimas vyks Lietuvių klubo salėje, Pradžia 3 val. p. p. Po minėjimo turėsime laiko pabendrauti. Kviečiame Miamio ir apylinkės kolonijų lietuvių dalyvauti, o taip pat lauksime ir viešnių svečių.

LIETUVIAI TAUTŲ FESTIVALIJE

Liepos 12 d. Cutler Ridge prekybos centras ruošia tautų festivalį, kuriame nutarė dalyvauti ir Miami Lietuvių klubas su savo menu, rankdarbiais, virimu, kepimu ir programa. Bandoma iškvieisti iš Chicago tautinių šokių grupę.

Išrinkta komisija, kuri pasiskirstė darbas. Tikimasi gražios lietuviškos reprezentacijos.

Gunda K.

Melrose Park, Ill.

MOKSLO METŲ PABAIGA

Lituanistinė mokykla gegužės 31 d. surengė mokslo metų užbaigimą, kuris vyko parapijos salėje, dalyvaujant mokinių tėvams ir svečiams. Mokyklos vedėjas Jonas Rugelis papasakojo apie mokinių metinį pažangumą ir įteikė mokiniams pažymėjimus. LB atstovas sveikino ir padėkojo mokytojams ir tėvams už rūpestingą vaikų vežiojimą į mokyklą. Šiemet abiturientė buvo Rima Suopytė, kuri gražia lietuviška kalba padėjo mokytojams už mokymą ir tėveliams už leidimą į lituanistinę mokyklą. Mokiniai vadovaujami J. Rugelio ir A. Stankevičienės padainavo ir tautinius šokus pašoko. Tautinius šokus akordionu palydėjo R. Čepelė.

MOKINIŲ TĖVŲ SUSIRINKIMAS

Po mokslo metų užbaigimo programos vyko tėvų susirinkimas, kuriame buvo aptarta sekančius mokslo metus pradėti rugsėjo mėnesio pirmąjį šeštadienį. Mokyklos vedėjas Jonas Rugelis ir mokytojos palieka tos pačios: Aldona Stankevičienė, A. Ramanauskienė ir Astra Valtė. Tėvų komiteta sudaro: pirm. Robertas Čepelė, sek. Rita Grinienė ir kasin. Z. Walsh.

SVEČIAS IŠ PHILADELFIJOS

Antanas Joncha, ilgametis organizacijų vadovas, kultūrininkas, gerų darbų remėjas, atvyko į Melrose Parką dviem savaitėms atostogų. Apistojo pas sūnų Teodorą Jonchą, tel: 381-4859. Svečias žada aplankyti gimines ir draugus.

Lituanistikos Instituto suvažiuojamą Clevelande prisimenant. Pirmoje eilėje matyti dr. V. Sruogienė ir dr. M. Krasauskaitė iš Chicago.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

GREITASIS SKAITYMAS

Normaliai žmogus per minutę sugeba perskaityti 250-300 žodžių. JAV nuo 1959 metų populiarinamas "greitojo skaitymo metodas". Virš pusę milijono amerikiečių yra baigę specialius kursus ir gali per minutę perskaityti 500 — 600 žodžių, o ypač gabūs — net 1400. Vidutinio storio knyga jie gali perskaityti per 25 — 30 minučių.

jam

A. A. MARIJĄ VASKAITIENĘ PRISIMINUS

A. a. Marija Vaskaitienė

Kai netenkame artimo asmens, kai žmogus iškeliauja amžinybėn, įprasta, kad aplinka jį netrukus užmiršta. Tik patys artimieji, jį vis prisimena, jo pasigenda, o kartais jį tartum susitinka kartu vaikščiotuose gyvenimo keliuose.

Stai ir 1950 metų vasarą, Philadelphiaje užklūvusioje agromonių grupelės automobilio leidosi į kelionę pamatyti Pensilvanijos laukų. Kelionei vadovavo čia kiek anksčiau apsigyvenęs inž. Vincentas Grudzys. Jauniausi mūsų tarpe — Marija ir Bronius Vaskačiai.

Valandėlį užmiršę darbo sunkumus, grožimės gamta, sodais ir jėgų laukais. Pietaujame Pennsylvania Dutch užgoje, susėdę už didžiulio stalo, kur kvepia šviežiai patiekalais. Čia mūsų ekspertas yra Marija Vaskaitienė. Ji juk baigusi Dotnuvos Žemės ūkio akademijos namų ruošos skyrių.

Pasitotinę, kludydami lietuvių gyvenvietės anglies kasyklų rajone, sukame namų link. Mus sudomina lietuvių kapai. Žengiamė į juos lyg ir kažkaip artima žemės kampilė. Skaitome senovinė lietuvių kalba įrašus antkapuose. Pasklindame kapuose, ieškodami seniausių antkapių ir pažįstamų pavardžių.

Marija Vaskaitienę pažinome kaip kuklią, simpatinę, pareigingą moterį. Ji gimė 1919 m. gruodžio 15 d. Panevėžyje. Dar mažai esant mirė motina. Marija užaugino teta.

Baigusi Panevėžio gimnaziją, stoji į Žemės ūkio akademiją, kurią baigė 1940 metais. 1939 metų pabaigoje iškėlė už agr. Broniaus Vaskačiaus — Vaskaičio. Vokiečių okupacijos laikais

VAJUS JAUNIMO KONGRESUI

LB apylinkės valdyba: K. Juknelis, Z. Sinkevičienė, J. Urbelis, kun. St. Šantaras uoliai renka aukas pasaulio Jaunimo kongreso reikalams. Melrosparkei kvota paskirta 686 dol. Pagal vietinį pajėgumą kvota didelė, nes Balfui ir Vasario 16-tos minėjimui surinkame ne kiek daugiau. Žmonės jaunimo kongreso, įvykstančio Pietų Amerikoje, svarbą supranta ir uoliai aukoja.

Kun. St. Šantaras

mokytoja Lenčiūnavos žemės ūkio mokykloje. Vokietijoje mokytoja Weidenos stovykloje ir baigė gailėstingųjų seserų kursus Mueldorfe. Į JAV atvyko 1949 m. ir įsikūrė Philadelphiaje. Nuo gimnazijos laikų aktyviai reikšėsi ateitininkų veikloje.

Esame pratę girdėti apie sirguliuojančias savo amžininkes moteris, bet, kai dalyvaujam laidotuvių, dažniausiai laidojame vyrus. Tad ir žinia apie Marijos Vaskaitienės mirtį buvo nelaukta ir netikėta. Gyvenimo rūpesčių ir vėžio ligos išvarginta, ji mirė 1974 m. gruodžio 12 d. nesulaukusi savo 55-jo gimtadienio.

Laidotuvių išvakarėse gausiai rinkosi pažįstami su velione atsiveikinti. Atkalbėjus rožinį, Philadelphiaje ateitininkų vardu — dį tarė dr. Antanas Juzaitis, o BALFO vardu — Juozas Lukas. Rytą dieną iš Sv. Jurgio parapijos bažnyčios velionė buvo palydėta į Prisiėlimo kapines. Liudinčių tarpe paliko vyrą Bronių Vaskačių ir dukterį su šeima.

Amžina atilsį suteik mirusiai, Viešpatie!

K. Čikotas

LATVIO "AUŠRININKO" SUKAKTIS

Australijoje, Adelaidės latvių namuose, buvo paminėtas latvio "aušrininko" Kronvaldo Ato 100 metų sukaktis nuo jo mirties dienos.

Kronvaldas Atis gyveno taip vadinamajame Tautos atgimimo laikotarpyje, kai prasidėjo kovos dėl latvių kalbos populiarinimo ir mokymo, ypač mokyklose tarp studijuojančio jaunimo.

Ato Kronvaldo paminėjimo akta Adelaidėje suruošė korporacija "Lettonia" (Letonija), kurios įsteigėjas buvo Tartu (Terbata — latv., Dorpat — vok.) kšikš, Jurjev — rusiškai) universiteto studentas A. Kron-

valdas 1870 m. vasario 19 d. Ši data skaitoma latvių studentų korporacijos "Letonija" įsteigimo data. Kronvaldas Atis pats buvo mokytojas ir rašytojas, kuris mokyklą vadino šviesos pilimis, o mokytojus sodininkais, kurie sėja dvasinę sėklą.

Letonijos korporacijos nariai per tą paminėjimą prisiminė Kronvaldo Ato posakį: "Aš nežinau šventesnės kalbos už latvių kalbą. Aš nežinau mieslesnės tautos kaip latvių tauta".

I. Sėja per paminėjimą informavo dalyvius, kad 1973 m. yra įsteigtas Kronvaldo Ato fondas. Pirmą įnašą į fondą — 4040 dolerių įmokėjo New Yorko "Letonijos" kuopa. Fondas tuoj paskyrė 3000 dolerių Amerikos latvių sambūriui latvių kalbos mokyklinių knygų spausdinimui. Fondo tikslas: "Letonijai" priklausančio jaunimo šelpimas ir švietimas, mokytojų kursų steigimas ir latvių jaunimo iškylų šelpimas, latvių tautos klausimų studijų šelpimas ir jų rašytų veikalų išleidimo finansavimas. Taip pat literatūrinių premijų skyrimas.

Buvo skaitytas referatas apie Kronvaldo Ato nuopelnus latvių tautai, literatūrinės kalbos išdailinimą ir švarinimą, mokytojų konferencijų ruošimą ir jo tų konferencijose vadovavimą.

I iškilmingąjį aktą susirinko daug Kronvaldo Ato garbintojų.

A. T.

— Austrijos katalikų iniciatyva, Kirsclago mieste, žemutinėje Austrijoje, kiekvieną sekmdienį iki spalio 12 dienos yra rengiami Kristaus Kankio ir Mirties vaidinimai. Didingi Kristaus kankio vaidinimai didžiulėje Kirsclago salėje neperdidiškai vyksta jau nuo 1932 metų, sutraukdami vis didesnę skaičių žiūrovų. Kiekvieno pastatymo metu čia susirenka ne mažiau kaip 30,000 žmonių.

DRAUGAS, pirmadienis, 1975 m. birželio mėn. 9 d.

5

Olandijos karinė vadovybė oficialiai informuoja, kad vidutinis olando ūgis 2200 metais turėtų būti 2 metrai 10 centimetrų. 189cm.

jam

A. + A. ALEKSANDRUI ANTANAČIUI

mirus,

žmonai KAZIMIERAI, dukrai ALEI STEPONAVIČIENEI, žentui KAZIUI, sūnui FAUSTUI ANTANAČIUI, jų šeimoms ir kitiems giminėms reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Elena, Alfonsas Keliuočiai
živilė ir Algis Modestai

Mielai pusseserei

A. + A. JADVYČAI TRIMAKIENEI

mirus,

jų sūnams, SESERIMS ir BROLIAMS Amerikoje ir Lietuvoje reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Stasė Jakubonienė
Bronė ir Antanas Kalvalčiai

Laidotuvių direktoriai

MAŽEIK & EVANS
6845 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYNS MODERNISKOS KOPLYCIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
AIKSTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIOS KOPLYCIOS

4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6877
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4343 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICEBO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bismieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" spaustuve visas panašias reikalias. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyrium.

APYLINKINIS MUS

× Švč. M. M. Gimimo par. choro religinis ir vargonų koncertas įvyks birželio 22 d., 7 v. v. par. bažnyčioje.

× Brighton Parko Lituanistinė mokykla ruošiasi iškilmingai paminėti savo 25 metų sukaktį šį rudenį, spalio 18 d. mokyklos salėje. Rengiamasi išleisti leidinį, apimančią lituanistinės mokyklos istoriją nuo jos įsikūrimo.

× A. a. Paulius Marcinkus, 23 m., Cicero gyventojas, žuvo praėjusį penktadienį, kai jo vairuojamas motociklas susidūrė su automobiliu, kuris išvažiuojo iš šalutinės gatvės. Nelaimė įvyko prie 5100 Ave. ir 14 st., Cicero. Velionies dėdė yra vysk. P. Marcinkus, šiuo metu gyvena Romoje.

× "Chicago Tribune" praėjusio šeštadienio laidoj išspausdino K. Radvilos laišką, kuriame jis iškėlė, kad Vokietija, Sov. Rusijai okupuojant Baltijos kraštus ir kitas valstybes, priėmė be jokių sąlygų milijoną pabėgėlių. Primenia, kad Vakarų sąjungininkai prievarta kitus gražino sovietams ir tikisi, kad dabar amerikiečiai tos klaidos nepadarys su Vietnamo pabėgėliais.

× Dr. Pr. Budininkas, Cicero, Ill., yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Ir dabar, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo 15 dol. auką jam stiprinti. Dr. Budininkas šiuo prašoma į dienraščio Garbės prenumeratorių eiles.

× Anthony Kay, Detroit, Mich., nuosirdus "Draugo" skaitytojas, prie metinio prenumeratorės mokesčio pridėjo 17 dolerių auką. Mielam aukotojui nuosirdžiai dėkojame ir skelbiame jį dienraščio Garbės prenumeratorium.

× Aktorius Julius Balutis ir studentai Vincas Alšauskas ir Petras Kisieliūnas atliks dailiojo žodžio programą Cicero LB rengiamame birželio mėn. trėmimų minėjime birželio 15 d. K. V. Antano parapijos salėje. Minėjimo pradžia: 12 v. tuoj po lietuviškų pamaldų.

× Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos ryšių centras ruošia šiaurės Amerikos jaunimo antrašą lituanistinę stygą, rugpjūtio 11-23 d., Loyola of the Lakes jezuitų vienuolyno patalpose, netoli Kento v. universiteto, Ohio valstijoje. Stygoje kviečiamas dalyvauti gimnaziją baigęs jaunimas, kuris nori prisidėti prie lituanistinio. Stygoje kviečiamas dalyvauti gimnaziją baigęs jaunimas, kuris nori prisidėti prie lituanistinio.

× M. Kizis, Tekumsch, Ont., parėmė mūsų spaudos darbus 10 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× Aukų po 2 dolerių prisuntė šie prenumeratoriai: M. Baukus, W. Mazuraitis, V. Dryza. Dėkojame.

× E. Barškutis, Chicago, Ill., parėmė savo dienraštį 10 dolerių auką, už kurią nuosirdžiai dėkojame.

× Julia's restoranas, buvęs prie 47-os ir Western Ave., vėl atsidarys naujoje vietoje 4440 S. Western Ave. Atidarymo data bus pranešta vėliau. (sk.)

× Juozas Rimkus, Vittorio, Ont., atnaujindamas prenumeratą, prisuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Justa Karpiūtė, Westville, Ill., atnaujindama "Draugo" prenumeratą, pridėjo 7 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

CHICAGOS ŽINIOS

ASTRONOMIJA JAUNIMUI

Moksleiviams nuo 5 iki 8 skyriaus astronomijos pamokos bus vasarą duodamos Adler planetariume. Pamokos bus nuo liepos 15 iki 31 dienos antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. ryto iki 12 val.

CONCERTAS PRIE MUZIEJAUS

Chicago kamerinis orkestras birž. 15 d. 3:30 val. p. p. prie Mokslo ir pramonės muziejaus ruošia koncertą.

LIGONINĖ 78 DOL. DIENAI

Pabangus atlyginimams, maistui ir padidėjus kitoms išlaidoms Sv. Kryžiaus ligoninėje už dieną reikės mokėti 8 dol. daugiau, vidutiniškai vieta ligoninėje dieniš kainuos 78 dol. Daugelyje kitų Chicago ligoninių mokesčiai yra aukštesnis.

IESKO SAVANORIŲ

Oak Forest ligoninė, 15900 S. Cicero Ave., Oak Forest, Ill. birž. 18 d. rengia savo pacientams gegužinę. Taip pat ieško savanorių, kurie palydėtų ir paglobotų pacientus ligonis parkuose.

PASITOBULINT VAIRAVIME

Pensininkams Marquette Parke, 67 gatvė ir Kedzie, Chicago, pirmadieniais 10 val. r. bus kursai pasitobulinti automobilių vairavime.

SLAPTAS GINKLŲ FABRIKAS

Policija areštavo miesto autobuso šoferį W. Shestiuok, 29 m., gyvenantį 1759 W. Superior, Chicagoje. Pas jį rasta 9 šautuvai, 2 pistoletai, daug chemikalų gaminti bomboms, kurias jis pardavinėjo, kas tik norėjo pirkti.

TARPTAUTINĖ FOTO PARODA

Chicago Foto klubas suruošė tarptautinę nuotraukų parodą Mokslo ir pramonės muziejuje. Paroda tęsis iki birž. 15 d.

BAUS UŽ PALAUDUS ŠUNIS

Parkuose draudžiama leisti lakstyti palaidiems šunims ar kitiems naminiams gyvuliams. Policija už tą netvarką baus šunų savininkus. Pabaudos gali būti uždėtos nuo 25 iki 200 dol.

PAEŽERES VAIDINIMAS

Chicago parkų distrikto vaidinimų vietoje, vadinamoje Theatre on the Lake, nuo birž. 10 iki 14 d. bus statoma "Godspell".

× Aukų po 5 dolerius prisuntė:

Stasys Zilevičius, Chicago, Kazys Tallat-Kelpša, Chicago, Andrius Butkūnas, St. Charles.

Visiems aukotojams nuosirdžiai dėkojame.

× J. Litvaitis, Fair Lawn, N. J., prisuntė auką. Ačiū.

Juozas Vasiukevičius, Chicago Aukšt. lit. mokyklos mokinys, įteikia tėvų kom. nariui Irenai Pernikienai auką "Lietuvybės švyturiai" paremti. Nuotr. V. Jasinevičius

Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse Kapų puošimo dieną buvo prisiminti kapinių steigėjai. Maldas pravedė Sv. Antano parapijos klebonas kun. J. Stankevičius. Prie steigėjų paminklo gėles padėjo Brighton Parko lituanistinės mokyklos mokiniai, vadovaujami mokyklos vedėjos S. Jonnienės. Nuotr. A. Gulbinsko

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos Lietuvių diena įvyks birželio 22 d. Dainuos Anita Pakalniškytė, dalyvaus Los Angeles miesto meras Tom Bradley. Taip pat programoje dalyvaus Antanas Pavašaris, Birutė Dabšienė, Janina Čekanauskienė, Rimtautas Dabšys, Raimonda Apeikytė ir Sv. Kazimiero choras, vedamas komp. Broniaus Budriūno. Programos vedėjas Vytautas Čekanauskas. Bus ir dailės darbų paroda, kurioje dalyvaus Heljo Kregždienė, Antanas Diržys, Petronėlė Valiulienė, Marijus Galiūnas, Iona Brazdionienė, Pranas Gasparonis, Alfa Pažūrienė, Julija Šlepetytė, Jonas Andrašunas, Aldona Variakojienė ir Rimas Zukas.

— Pagerbtas prof. Jonas Kuprionis. Gegužės 1 dieną Louisianos universitetas iškiliai pagerbė prof. J. Kuprionį. Prieš atvykdamas į Los Angeles, profesorius šiame universitete darbavosi 19 metų, įkūrė gausų botanikos sodą — arboretumą, kuris dabar puošniai atrodo. Todėl ši mokslo įstaiga, norėdama atsidėkoti J. Kuprionui, jo vardu įsteigė specialų gamtos grožio literatūros skyrių ir jį įkurti me arboretume įmūrija bronzinę su jo vardu lentą. Šiose iškiliose dalyvavo ir pats prof. J. Kuprionis.

— JAV LB krašto valdybos vicepirm. Aušra Mačiulaitė-Zerr, sėkmingai dirbusi Radio Liberty transliacijų išgavimui ir talkinusi surasti pareigūnus lietuviškam skyrui, šiomis dienomis iš Radio Liberty programų departamentu direktoriaus Robert L. Tuck gavo laišką apie lietuviškas transliacijas. Rašoma, kad Simas Kudirka ir jūrininkas Stankevičius buvo prašyti įvertinti šešias lietuviškas programas. Jie jas įvertinę labai teigiamai. J. Laučkos, lietuviškų transliacijų skyriaus vadovo, organizaciniai gabumai labai ryškūs. Abu Jurašai Radio Liberty sėkmingai darbuojasi.

— Rezolucijas prieš Lietuvos inkorporavimą į Sovietų Sąjungą remia Naujosios Meksikos respublikonų senatorius Pete Domenici. Jis parašė malonų laišką man, kuriame užtikrina dėti pastangas už Lietuvą. Taip pat, kongresmanas Manual Lujan (res. N. M.) pažadėjo prisidėti prie Lietuvos laisvinimo. N. Meksikoj lietuvių nedaug, bet kur yra noras, ten yra ir būdas ir bent du mūsų atstovai sutinka prisidėti prie Lietuvos gynimo JAV senate ir Kongrese. (L. A.)

— JAV LB visuomeninių reikalų tarybą kasdien pasiekia amerikiečių prašymai pavergti Lietuvą liečiančios informacijos. Dr. Norman Lederer, Camden, N. J., County kolegijos vicedekanas, prašo prisųsti visus turimus leidinius ir ateityje informuoti apie LB veiklą. Patricia Reesman iš Racine, Wisc., rašo

referatą ir jai reikia informacijos medžiagos. Lietuvos žemėlapis, fotografijų. John J. Giliunas iš Maine valstybės prašo papildomos medžiagos, liečiančios žmogaus teisių pažeidimus pavergtose Lietuvoje. Michael Davis iš Jacksonville State universiteto užsisakė LB leidinius "The Violation of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania".

— Martynas ir Ona Yčiai, iš Toronto, Kanadoje, buvo atvykę į Los Angeles poilsui ir aplankyti savo giminių A. ir B. Tompauskų. Birutė Tompauskienė yra Onos Yčienės sesutė. Ta proga aplankė ir kitus savo pažįstamus bei žymesnes Los Angeles vietas.

— M. Lemberienė, LB Santa Monicos - Vakarų Los Angeles apylinkės vicepirmininkė, "Herald-Examiner" dienraštyje pasveikina Californijos senatorius Cranston ir Tunney už Izraelio rėmimą, nes "bet kurios tautos laisvės sunaikinimas turėtų pažeisti kiekvieną geros valios žmogų". "Bet aš negaliu suprasti", toliau rašo Lemberienė. "kodėl mūsų senatoriai palankiai neatsiliepė į Californijos baltų kilmės amerikiečių prašymą sen. Carl T. Curtis įneštą S. Con. Res. 29". Pacitavusi sen. Curtis kalbą senate, kurioje prieidžiamos galimybės, kad JAV-bės gali pripažinti Baltijos valstybių okupaciją, autorė savo laišką baigia taip: "Baltai neprašo nei pinigų, nei ginklų, bet moralinės paramos. Ar tai nėra vertingas tikslas, senatoriai Cranston ir Tunney".

— Vaidila-Juozapas Kungys, antrasis dr. Zigmo ir Reginos Kungių sūnelis, gegužės 24 buvo pakrikštytas Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Krikšto apeigas atliko parapijos klebonas prel. Jonas Kučingis. Krikšto tėvai — Povilas Butkys ir Danutė Babušienė. Sekančią dieną Kungių sodyboje, Beaumont, Calif., šimtinė šeimos bičiulių ir artimųjų prideramai paminėjo tą reikšmingą progą. Dr. Z. Kungys gyvena ir medicinos gydytojo privačia praktika verčiasi apie 100 mylių nuo Los Angeles, tačiau palaiko tamprius ryšius su ordonizotu lietuvišku gyvenimu. Dosnus žemaitis savo pajamomis gausiai dalijasi su finansinės paramos reikalingomis lietuviškomis organizacijomis. Kelis tūkstančius yra paaukojęs lietuvių fondui, nemaža skyres ateištininkams, Balfui, o pastaruoju metu paskyrė 1000 dol. prof. J. Brazaičio monografijai išleisti.

— Stud. Linas Kojelis, Santa Monica, Calif., vadovavo amerikiečių viešoms diskusijoms alyvos eksploatavimo iš Pacifiko dugno klausimu. Šiuo klausimu kaliforniečių nuomonės labai išsiskyrusios. Diskusijos įvyko Santa Monicos mieste balandžio 18.

— Prel. Jonas Balkūnas, Tautos fondo valdytojas, LB Santa

Monicos - Vakarų Los Angeles apylinkės valdybai rašo: "Ačiū už darbą ir aukas ypatingam fondui — kovai prieš Lietuvos nepripažinimą rusams. Jūsų parama šiam tikslui Vilkiui padės geriau ginti Lietuvos teises. Dėkui už taip didelę paramą. Dirbkime, kad nušviest Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės rytas". Aukos buvo surinktos apylinkės metiniame susirinkime. Daugiausiai aukojo Antanas Adomėnas — 200 dol. Jei būtų buvę traukdytų, būtų buvę galima daugiau surinkti.

AUSTRALIJOJE

— Newcastle lietuviai suruošė įspūdingą motinos dienos minėjimą, kuriam vadovavo jau nuolis Algis Ulanas. Buvo minėta programa, akademine dalis, vaišės ir šokiai.

— Pulgis Mališauskas, Brisbanės lietuvių bendruomenės veikėjas, jaučiai atšventė savo 60 metų amžiaus sukaktį. Jis, drauge su savo žmona Naisė, išaugino sūnų Algį ir dukterį Nijolę. Pulgis laiko baldų gamybos įmonėlę.

Prof. dr. J. Reklaitienė, išrinkta į Illinois universiteto senatą, kalbasi su prof. dr. T. Terlecki ir svečiu prof. A. Landsbergiu (deš.) po jo paskaitos universitete "Rytų Europos teatras ir drama". Nuotr. A. Plausinaičio

VOKIETIJOJ

— Muenchene motinos diena surengta gegužės 17 d. Ją ruošė jaunimo Ratukas, finansškai parėmė L. Bendruomenės apylinkės vadyba, Moterų klubas ir pavieniai asmenys. Minėjimas pradėtas Schuberto "Ave Maria". Lietuvė motiną sveikino Vokietijos LB valdybos pirm. J. Barasas, Moterų klubo pirmininkė J. Jurkonienė, vargo mokyklų vaikūčiai, jaunimo tautinių šokių grupė Ratukas. Marija Milvydienė iš Šveicarijos ilgesniame žodyje kalbėjo apie motinos meilę. Aušra-Marija Jurašienė, disidento režisieriaus J. Jurašo žmona, prieš 4 mėnesius atvykusi iš Vilniaus, jautriais dukros prisiminimais pasakojo savo gyvenimo skaudžiausius momentus, kuriuose motinos rolė buvo visada išganinga. Vytautas Nakas, baritonas iš Chicago, palydint muz. stud. Alfredui Hermanui, dainavo savo tėvo Antano Nako komponuotą dainą. Programą pravedė Ra-

— "The Catholic Fireside" laikraštis įsidėjo ilgesnį straipsnį apie pavergtos Lietuvos katalikų persekiojimus. Straipsnyje plačiai pasinaudota Lietuvos Bažnyčios Religine Kronika.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PRISTATYTA VISUOMENEI MYKOLO KRUPAVICIAUS MONOGRAFIJA

Tik vienos savaitės bėgyje lietuviškoje Chicagoje įvyko du dideli dalykai: buvo pašventintas M. Krupavičiaus paminklas ir išleista monografija apie šį didžiulį mūsų visuomenės veikėją, politiką ir kultūrininką.

Pedagoogo Petro Maldeikio paruoštas 493 puslapių veikalas, gražiai išleistas (spaudos darbus atliko "Draugo" spauduvė), buvo pristatytas Chicago lietuvių visuomenės specialios vakaronės metu pereiną penktadienį jaunimo centro kavinėje, kuri buvo pilnutėlė žmonių. [Knygos pristatymą pradėjo Liet. krikščionių demokratų sąj. centro komiteto pirm. Vladas Šoliūnas, pasveikindamas susirinkusius ir pakviestas vakaronės pirmininkauti mokyto. Juozą Končią.

Kun. J. Prunskis ilgesnėje kalboje išskėlė M. Krupavičių kaip didelės valios vyrą, šaunų lietuvių, demokratą, nepripažintą bet kurių vergijos apraškų, džiulį tolerantą. Tuo M. Krupavičius užsitarnavo ne tik tiktai savo bendraminčių, bet ir kitų srovių žmonių teigiamą įvertinimą. Pasidžiaugė monografijos pasirodymu ir šiltais žodžiais įvertino jos autorių Petrą Maldeikį, buv. artimą Mykolo Krupavičiaus bendradarbį, turintį visus duomenis tokiai knygai paruošti.

Jaunimo atstovė stud. Emilija Pakštaitė savo kalboje pažvelgė į didįjį valstybininką lietuviško jaunimo akimis. Su M. Krupavičiaus idėjomis ji susipažinusi iš knygos ir jos esančios mūsų jaunimui artimos, nes valstybininkas nebuvo sūstingęs, o visada jaunas savo dvasia.

Inž. Antanas Rudis papasakojo apie kai kuriuos savo susitikimus su prel. M. Krupavičium, tikėdama jį kaip gerą lietuvių, politinių ir socialinių reikalų žinovą. Knygos autorius P. Maldeikis atsakinėjo į įvairius prelegentų

ir vakaronės dalyvių paklausimus, kurių buvo apskaiti. Į klausimą, ar visa žinoma medžiaga buvo sudėta į knygą, atsakė, kad M. Krupavičiaus darbų į vieną knygą sudėti negalima. Mūsų valstybininkas liko neišsemtas ir dar reikėtų keletą knygų apie jį išleisti, surinkti ir išspausdinti jo bent svarbiausius raštus, rankraščius, daugybę vertingų straipsnių. Silpnokai knygoje, dėl dokumentinės medžiagos trūkumo, buvo paminėta M. Krupavičiaus veikla nepriklausomo gyvenimo metu.

Daugelis susirinkusiųjų įsigijo vertingą knygą ir džiaugėsi, kad jam pastatytas šiuo paminklu, kuris bus greičiausia, amžinai nesnis už tą, kuris išdugo prie velionio kapo Liet. Sv. Kazimiero kapinėse. Tik vienas kalbėtojas vakaronės pabaigoje demagogiškai būdą stengėsi nuvertinti velionį Mykolą Krupavičių, tačiau niekas iš susirinkusiųjų nepatikėjo. (bk)

ITEIKTA PREMIA KUN. A. GRAUSLIUI

Liet. katalikų mokslo akademija (LKMA) kas metai skiria keturias premijas, kurių mectatū yra kun. J. Prunskis. Specialios komisijos nutarimu, premija už geriausią religinį veikalą, išleistą 1974 met., buvo paskirta kun. Alfonsui Grausliui už jo 454 puslapių knygą "Šviesa tamsoje", kurią išleido "Krikščionis gyvenime" leidykla.

LKMA Chicago's židins perėjo penktadienio vakare Jaunimo centro kavinėje suruošė premijos įteikimo iškilmes, kuriose dalyvavo keliasdešimt čikagiškių.

Vakaronę pradėjo kun. J. Vaišnys, pasveikindamas susirinkusius. Su naujai išleista ir premijuota knyga dalyvius supažindino kun. J. Prunskis, savo kalboje išskeldamas autorių, daugelio religinių raštų autorių. Jis pažymėjo, kad dabar mes gyvename juodžiausią periją mūsų tautos istorijoje. Taigi turime visi daryti daugiau, kaip galime. Įteikdamas 1000 dolerių premiją, jis pasidėjo, kol būsiąs gyvas, tokias kasmetines premijas skirti, jeigu tik atsirastų tinkamų veikalų. Pažymėtina, kad 1974 m. tebuvęs išleistas vienas platesnės apimties religinis veikalas, kuriam ir paskirta premija.

Knygos autorius kun. Alf. Grauslys, pasisakė, kad rašydamas šią knygą, norėjęs įnešti daugiau šviesos mūsų dvasiniame gyvenime. Norėjęs, kad lietuviai, ypač jaunimas, pajustų šventumo grožį. Mūsų religinė literatūra esanti vis dar skurdoka — norėjęs šį nelygumą bent šiek tiek atsverti. Toliau jis pabrėžė reikalą, kad lietuviai visada būtų su Dievu, nes subedievinta tauta tėvynėje būtų tuojau ir surusinta. Kun. Grauslys taip pat šiltais žodžiais įvertino "Krikščionis gyvenime" leidyklą, kuri ligi šiol, per 10 metų, išleido 11 veikalų. Jis taip pat dėkojo knygos leidimo mecenatams dr. Česlovui ir Elenai Mašaičiams, 3500 dol. auka parėmusiems knygos leidimą. Šiltais žodžiais įvertino LKMA darbuotojus ir premijos mecenatą. (bk)

SKATINA RAŠYTI FORDUI

Teisėjas J. H. Norton iš Fairfield, Conn., atsiuntė mūsų dienraščiui raštą, kuriuo skatina dienraščio skaitytojus rašyti laiškus prez. Fordui, reikiant pasitenkinimą, kad jis parodė tiek susirūpinimo gelbinti Vietnamo pabėgėlius.

METOMŲ "LEKŠČIŲ" KONKURSAUS

Chicago parkų distrikto dešimtyje miesto parkų birž. 17 d. pradės metomų "lėkščių" (Frisbee) gaudymo konkursą. Dalyviai gali būti ne vyresni kaip 15 m.